

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ**

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА
АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ !ШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

МАЗМУНЫ

Бет

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ИШ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӨЛІМДЕМЕСІ:	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕВІ	2-3
2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ИШ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда мен залал жөніндегі шогарландырылған есептілік	4
Жиынтық кіріс жөніндегі шогарландырылған есептілік	5
Қаржылық жағдай жөніндегі шогарландырылған есептілік	6
Ақша қаражатының қозғалысы жөніндегі шогарландырылған есептілік	7-8
Капиталдагы өзгерістер жөніндегі шогарландырылған есептілік	9-10
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	11-77

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛГІ ТУРАЛЫ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

Басшылық Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – «ҚҰБ») және оның еншілес үйымдарының (бұдан әрі ҚҰБ және оның еншілес үйымдары – «Ұлттық Банк») 2011 жылғы 31 желтоксандағы жағдай бойынша қаржылық жай-күйінің барлық манызды аспектілерінде, сондай-ақ оның қызметінің нәтижелерін, акша қаражатының қозғалысын және осы күні аяқталған жыл іші капиталдағы өзгерістерді шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 2-ескертпесінде (бұдан әрі – «Есептілікті жасау қагидаттары») сипатталған шоғырландырылған қаржылық Есептілікті жасау қагидаттарына сәйкес шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындауга жауап береді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық:

- есеп саясатының қагидаттарын дұрыс тандауды және қолдануды қамтамасыз етуге;
- акпаратты, оның ішінде есеп саясаты туралы акпаратты оның орындылығын, шынайылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынуға;
- Есептілікті жасау қагидаттарының талаптарын сактауға; және
- Ұлттық Банк озінің қызметін жақын болашақта жалғастырады деген жорамалға карай шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасауға жауапкершілік аткарады.
- Басшылық сондай-ақ:
- тиімді және сенімді ішкі бакылау жүйесін әзірлеуге, Ұлттық Банкте ендіргүре және жұмыс істеуін қамтамасыз етуге;
- Ұлттық Банктің қаржылық жай-күйі туралы акпаратты кез келген уақытта жеткілікті дәрежедегі дәлдікпен дайындауға және Ұлттық Банктің шоғырландырылған қаржылық есептілігінің Есептілікті жасау қагидаттарының талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесіне қолдау көрсетуғе;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізуғе;
- өз күзыреті шегінде Ұлттық Банк активтерінің сакталуын қамтамасыз ету үшін шаралар қабылдауға; және
- қаржылық және өзге асыра сілтеушіліктерді анықтауға және алдын алуға жауапкершілік аткарады.

Осы 2011 жылғы 31 желтоксанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептілікті Басшылық 2012 жылғы 15 наурызда бекітті.



Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Марченко Г.А.
Төраға

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

Әбдуалиева А.Н.
Бас бухгалтердің міндетін аткаруши

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің Басшармасына

Шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы корытынды

Біз 2011 жылғы 31 желтоқсанындағы қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептіліктен және сол күні аяқталған жыл іші катысты пайда мен залал, толық кіріс, акша қаражатының козгалысы және капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есептіліктер, сондай-ақ баяндалған есеп саясатының негізгі қагидалары және басқа да түсіндірме ескертүлерді қамтыған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және оның еншілес кәсіпорындарының (бұдан әрі бірлесіп – «Ұлттық Банк») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Шоғырландырылған қаржы есептілігіне қатысты басшылық жауапкершілігі

Ұлттық Банк басшылығы аталған шоғырландырылған қаржы есептілігінің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 2-ескертүінде (бұдан әрі – «Есептілікті жасау қагидаттары») сипатталған Шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау қагидаттарына сәйкес дайындалуына және шынайылығына, сондай-ақ басшылық, шоғырландырылған қаржылық жауапсыз әрекеттер мен категілік салдарынан болған елеулі бұрмалаулаты жоқ қаржы есептілігін дауындауға қажетті деп санайтын ішкі бақылау жүйесін күруга жауапкершілік алады.

Аудиторлардың жауапкершілігі

Біздің міндеттіміз өзіміз жүргізген аудит негізінде осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің шынайылығы туралы пікір білдіру болып табылады. Біз аудитты Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар бізді этикалдық талаптарға сай болуымызды, сондай-ақ шоғырландырылған қаржы есептілігінде айтартылған бұрмалаушылықсыз екениніне жеткілікті түрде сенім беретін аудитты жоспарлауды және жүргізуі міндеттейді.

Аудитке шоғырландырылған қаржы есептілігіне қатысты сандық көрсеткіштер мен оның ескертпелерін растайтын аудит дәлелдерін алу үшін қажетті рәсімдер жүргізу жатады. Бұл рәсімдер шоғырландырылған қаржы есептілігінің алайқық немесе қателесуден болатын айтартылған бұрмалану тәуекелін бағалауды білдіретін аудитордың кәсіби пікірі негізінде тандалады. Аталған тәуекелді бағалай отырып, аудитор шоғырландырылған қаржы есептілігінің тиісінше дайындалуына және сенімді болуына ықпал ететін, аталған жағдай үшін тиісті аудит рәсімдерін жасау максатында ішкі бақылау жүйесін қарастырады, алайда бұл ішкі бақылау жүйесі жұмысының тиімділігі туралы пікір білдіру емес. Аудитке сонымен қатар пайдаланылған есеп шоғырландырылған қаржы есептілігін тұтастай талдау да кіреді.

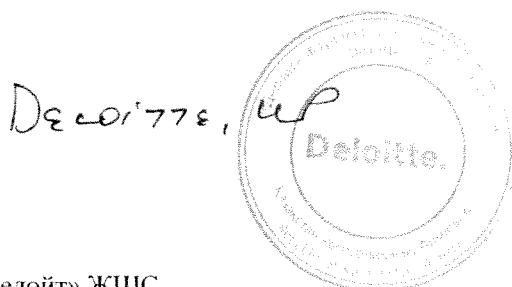
Аудит барысында алынған дәлелдемелер біз осы шоғырландырылған қаржы есептілігі жөнінде өз пікірімізді білдіруге жеткілікті жеткілікті және тиісті дәрежедегі негіздеме болатынына сенеміз.

Пікір

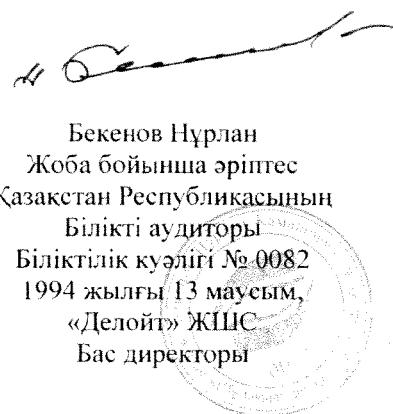
Біздің пікірімізше, шоғырландырылған каржы есептілігі барлық елеулі аспектілер бойынша Үлттық Банктің 2011 жылты 31 желтоқсандағы каржы жағдайын, сондай-ақ сол күні аяқталған жыл іші оның қызмет нәтижелерін және ақша қаражаттарының қозғалысын Есептілікті жасау қагидаттарына сәйкес шынайы көрсетеді.

Басқа мәселелер

Үлттық Банктің 2010 жылғы 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші шоғырландырылған каржы есептілігі аудитін басқа аудитор жүргізген және 2011 жылдың 11 наурызында сол каржы есептілігіне нұсқаусыз онтайтын пікірін білдірген.



«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында аудиторлық қызметпен айналысуға берілген мемлекеттік лицензиясының номірі 0000015, сериясы МФЮ – 2, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 күркүйекте берген



Бекенов Нұрлан
Жоба бойынша әріптес
Қазақстан Республикасының
Білікті аудиторы
Біліктілік күйлігі № 0082
1994 жылғы 13 маусым,
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы к., Қазақстан

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК

	Ескерту	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Пайыздык кірістер	4	84,537,450	90,303,963
Пайыздык шығыстар	4	(17,280,189)	(18,564,638)
Таза пайыздык кіріс	4	67,257,261	71,739,325
Комиссиялық кірістер	5	7,759,672	8,271,732
Комиссиялық шығыстар	6	(670,529)	(533,527)
Таза комиссиялық кіріс		7,089,143	7,738,205
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын каржы құралдарымен			
операциялардан таза пайда/(залал)	7	2,462,080	(7,270,343)
Сатуға арналған қолда бар каржы активтерімен			
операциялардан түсken таза пайда	8	2,156,653	8,277,685
Кауымдастан үйымдардагы инвестициялар	22	128,475	139,361
Басқа да операциялық кірістер	9	4,836,817	4,009,832
Операциялық кірістер		83,930,429	84,634,065
(Құнсызданудан болған залал)/құнсызданды			
калпына келтіру	10	(5,631,516)	2,024,111
Банкноттар мен монеталарды шығаруға			
жұмсалған шығыстар	11	(5,723,705)	(4,222,748)
Тыскары үйымдарды каржыландыру	12	(1,315,655)	(2,520,167)
Кызметкерлерге арналған шығыстар	13	(13,426,180)	(9,550,110)
Амортизация және тозу			
Басқа да жалпы және әкімшілік шығыстар	14	(1,778,692)	(1,779,584)
Салық салынғанға дейінгі пайда		50,931,294	64,459,992
Табыс салығы бойынша шығыс	15	(1,012,000)	(1,402,777)
Бір жылдағы пайда		49,919,294	63,057,215
Мыналарға тиесілі пайда:			
- Ұлттық Банктің меншік иелеріне		49,735,109	62,728,357
- бакыламайтын акционерлерге		184,185	328,858
Бір жылдағы пайда		49,919,294	63,057,215

Казакстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Марченко Г.А.
Төраға



2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

Әбдуалиева А.Н.
Бас бухгалтердің міндетін атқарушы

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

11-77 беттердегі ескертулер осы шоғырландырылған каржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖӘНІНДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК**

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Бір жылдағы пайда	49,919,294	63,057,215
Табыс салығын шегергендегі басқа жиынтық кіріс		
Шетел валютасын және бағалы металларды қайта бағалаудан түскен таза пайда	39,779,514	93,007,889
Сатуға арналған колда бар каржы активтерін қайта бағалау бойынша резерв:		
- әділ құның таза өзгеруі	16,284,203	833,389
- пайданың немесе залалдың құрамына ауыстырылған құнсызданданудан болған залал	5,628,451	-
- пайданың немесе залалдың құрамына ауыстырылған әділ құнның өзгеруі	(2,156,653)	(8,277,685)
Негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау	2,113,025	-
Табыс салығын шегергендегі кезең ішіндегі басқа жиынтық кіріс	61,648,540	85,563,593
Бір жылдағы жиынтық кірістің жиынтығы	111,567,834	148,620,808
Мыналарға тиесілі жиынтық кірістің жиынтығы:		
- Ұлттық Банктің меншік иелеріне	111,383,649	148,279,582
- бакыламайтын акционерлерге	184,185	341,226
Бір жылдағы барлық жиынтық кіріс	111,567,834	148,620,808

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:



Марченко Г.
Төраға

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

Эбдуалиева А.Н.
Бас бухгалтердің міндетін атқарушы

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

11-77 беттердегі ескертүлөр осы шоғырландырылған каржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК

	Есекерту	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
АКТИВТЕР			
Кассадагы шетел валютасындағы акша каражаты	16	21,081,881	12,859,841
Алтын	17	616,010,770	450,214,406
Банктердегі және басқа да каржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	18	432,668,712	780,360,779
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын каржы құралдары	19	5,041,013	50,644
Көрі РЕПО мәмілелері	20	430,976,777	465,807,648
Сатуға арналған колда бар каржы активтері	21	3,610,643,944	3,149,717,950
Қауымдастан ұйымдарға инвестициялар	22	810,037	681,562
Негізгі құрал-жабдықтар және материалдық емес активтер	23	35,410,359	30,694,318
Ағымдасты салық активі		1,007,631	700,386
Кейінге калдырылған салық активі		112,867	84,188
Басқа да активтер	24	11,451,424	6,784,095
Активтердің жынытығы		5,165,215,415	4,897,955,817
МИНДЕТТЕМЕЛЕР			
Айналыстағы акша	25	1,548,493,471	1,306,496,601
Банктердің және басқа да каржы институттарының каражаты	26	992,488,222	992,971,564
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын каржы құралдары	19	4,267,768	4,331,404
Қазақстан Республикасы Ұлттық корының ағымдағы шоттары	27	473,186,260	123,427,766
Қазақстан Республикасы Каржы министрлігінің ағымдағы шоттары	28	129,617,516	203,470,122
Клиенттердің шоттары	29	480,120,618	470,409,169
Шыгарылған борыштық бағалы қағаздар	30	493,710,935	886,424,403
Кепілдік беру корларының резервтері	31	73,458,067	52,508,963
Ағымдасты салық міндеттемелері		50,304	20,506
Кейінге калдырылған салық міндеттемелері		956,871	918,216
Басқа да міндеттемелер	32	5,844,250	3,828,955
Міндеттемелердің жынытығы		4,202,194,282	4,044,807,669
КАПИТАЛ			
Жарғылық капитал	33	20,000,000	20,000,000
Резервтік капитал	33	156,287,842	133,331,094
Жалпы банктік тәуекелдердің жабуга арналған резерв	33	13,201,628	10,153,302
Негізгі құрал-жабдықтардың кайта бағалаудан болған резерв		17,071,875	15,210,315
Сатуға арналған колда бар каржы активтерін кайта бағалаудан болған резерв		20,885,521	1,110,145
Шетел валютасын және бағалы металдардың кайта бағалаудан болған резерв		653,708,594	613,929,080
Бөлінбен пайда		81,865,673	54,652,412
Ұлттық Банктың мемшік иелеріне тиесілі капиталдың жынытығы		963,021,133	848,386,348
Бақыламайтын акционерлердин үлесі		-	4,761,800
Капиталдың жынытығы		963,021,133	853,148,148
Барлық міндеттемелер мен капитал		5,165,215,415	4,897,955,817

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Марченко Т.А.
Төраға

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

Әбдуалиева А.Н.
Бас бухгалтердің міндеттін аткарушы

2012 жылғы 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

11-77 беттердегі ескеңдер осы шоғырландырылған каржылық есептіліктің ажырамас белгі болып табылады

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Салық салынғанда дейінгі таза пайда және бақыламайтын акционерлердің үлесі	50,931,294	64,459,992
<i>Мыналарға түзетулер:</i>		
Амортизация және тозуга	2,629,590	2,525,171
Кұнсыздандын болған залалға/(кұнсыздандын қалпына келтіру)	5,631,516	(2,024,111)
Негізгі құрал-жабдықтардың және материалдық емес активтердің шығынға жазылуынан болған зиянға	283,152	67,457
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар бойынша дисконты амортизациялауға	12,457,544	13,464,234
Сатуға арналған колда бар қаржы активтері бойынша сыйлықақыны амортизациялауға	33,259,091	26,099,892
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары бойынша өткізілмеген залал	(773,245)	4,280,760
Қауымдастырылған ұйымдардагы инвестициялар	(128,475)	(139,361)
Операциялық активтердегі және міндеттемелердегі өзгерістерге дейін операциялық қызметтепен ақша қаражатының түсүі	104,290,467	108,734,034
Операциялық активтердің (ұлғаюы)/азаюы		
Алтын	(117,411,836)	21,045,109
Банктердегі және қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	(45,578,785)	(22,317,361)
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	50,784	1,168,527
Көрі РЕПО мәмілелері	34,986,477	120,644,074
Сатуға арналған колда бар қаржы активтері	(482,858,487)	(1,369,137,126)
Қауымдастырылған ұйымдарға инвестициялар	-	400,000
Баска да активтер	(4,693,994)	777,838
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюы/(азаюы)		
Айналыстағы ақша	241,996,870	258,451,078
Банктердің және басқа да қаржы институттарының қаражаты	(1,635,473)	(358,275,464)
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	(4,327,106)	(2,509,852)
Қазақстан Республикасы Ұлттық корының ағымдагы шоттары	349,758,494	1,838,467
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдагы шоттары	(73,716,298)	51,223,130
Клиенттердің шоттары	9,728,694	148,663,727
Кепілдік беру корларының резервтері	18,967,587	16,809,555
Баска да міндеттемелер	2,011,515	(446,904)
Табыс салығын толегенге дейін операциялық қызметке/қызметтепен ақша қаражатының таза түсүі/(пайдалану)	31,568,909	(1,022,931,168)
Толегенге табыс салығы	(1,279,471)	(2,731,111)
Операциялық қызметке (қызметтепен) ақша қаражатының таза түсүі/(пайдалану)	30,289,438	(1,025,662,279)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ЖӨНІНДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК (ЖАЛҒАСЫ)

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Негізгі құрал-жабдықтарды және материалдық емес активтерді сатып алу	(6,221,145)	(3,943,044)
Негізгі құрал-жабдықтарды және материалдық емес активтердің откізуден түсken түсімдер	705,387	141,642
Ақша қаражатының инвестициялық қызметте пайдалану	(5,515,758)	(3,801,402)
КАРЖЫ ҚЫЗМЕТИНЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ		
Шыгарылған борыштық бағалы қағаздар	2,965,564,404	3,295,485,087
Борыштық бағалы қағазларды етеш	(3,370,735,416)	(2,885,708,867)
Еншілес үйимдардың капиталына инвестициялар	(1,694,849)	-
Каржы қызметтінен ақша қаражатының (пайдалану)/түсі	(406,865,861)	409,776,220
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза азаюы	(382,092,181)	(619,687,461)
Валюта бағамдары өзгерістерінің ақша қаражатының және оның баламаларының шамасына әсері	(4,317,051)	(24,391,657)
Кезең басындағы ақша қаражаты және оның баламалары	674,003,600	1,318,082,718
Кезең сонындағы ақша қаражаты және оның баламалары (16-ескертү)	287,594,368	674,003,600

2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде төленген және алынған пайыздардың сомасы тиісінше 17,362,406 мын тенге және 85,317,109 мын тенге күрады.

2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде төленген және алынған пайыздардың сомасы тиісінше 18,574,325 мын тенге және 80,282,279 мын тенге күрады.

Казакстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Марченко Г.
Торага

2012 жылдың 15 наурызы
Алматы қ., Казахстан

Әбдуалиева А.Н.
Бас бухгалтердің міндеттін атқарушы

2012 жылдың 15 наурызы
Алматы қ., Казахстан

11-77 беттердегі ескертулер осы шоғырландырылған каржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ШІ КАПИТАЛДАРЫ ӨЗГЕРІСТЕР ЖӘННІДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕПТІЛІК

МЫН ГЕРНЕ

ҰЛТЫҚ БАНКІН МЕНИК НЕДЕРІНІҢ ИСЕСІ КАПИТАЛ							
ЖІРДІЛІМКІ КИМІТАЛ	Ресервік капитал	Жалғыз банк тауекшелерін жабуга арналған резерв	Негізгі күрай- жабдықтардың кайта арналған резерв	Сатуға арналған колда бар каралы активтердің кайта багалауды бойынша резерв	Штедел валютасынан богалы метадарларды кайта багалауды ретені	Барлығы валютасынан богалы метадарларды кайта багалауды ретені	Барлығы акционерлер- дін үлесі
2010 жылдың 1 қварталының жалғай бөйінші калыптық көріс Барлық жылшылар көріс Барлық жылшылар көріс Барлық жылшылар көріс	20,000,000	114,899,473	9,091,502	15,234,730	8,566,809	520,921,191	29,824,682
Сатуға арналған колда бар каралы активтердің әділ күйінші тәсіл отеру Сатуға арналған колда бар каралы активтердің әділ күйінші тәсіл отеру нешеңе зертап күрмейн аудистырылған тәсіл отеру	-	-	-	-	-	62,728,357	62,728,357
Штедел валютасынан және баланды метадарлардың кайта багалаудан пісекен таза пайдала	-	-	-	(8,277,545)	-	-	(8,277,545)
Барлық баска да жылшылар көріс Барлық жылшылар көріс Жылшылдар Негізгі күрай-жабдықтардың амортизациясы	-	-	-	-	93,007,889	93,007,889	93,007,889
Капиталдың тікелен күрамшына корсетілген меник негірмен операциялар	-	-	-	(24,415)	-	-	24,415
Давидендер (33 (б) есептер) Барлық банктік түсекшіл жабуу резервін және ресервік капиталды тоқыссызу Меник негірмен операцияларын жиналды	-	18,431,621	1,061,800	-	-	(18,431,621)	(18,431,621)
2010 жылдың 31 жетекшіліктері жоғалы бойынша салынк	20,000,000	133,331,094	10,153,302	15,210,315	1,110,145	613,929,080	54,652,412
							848,386,348
							4,761,800
							853,148,148

11-77 беттердегі ескертулер осы шоғарландырылған каржылық есептілкіттің акырамас болған табыллады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ КАПИТАЛДАРЫ ӨЗГЕРІСТЕР ЖӘННІДЕГІ ШОҒАРЛАНДЫРЫЛГАН ЕСЕПТІК (ЖАЛҒАСЫ)

2011 жылдың 1 наурыздан жағдай		20,000,000	133,331,094	10,153,302	15,210,315	1,110,145	613,929,080	54,652,412	848,386,348	4,761,800	853,148,148	
Барлық қонынтық кіріс	Барлық қонынтық кіріс	-	-	-	-	-	49,735,109	49,735,109	184,185	184,185	49,9,9,294	
Салыға арналған колда бар каржы	Активтердин эділ қонынтық таға оңтүстүр	-	-	-	16,284,203	-	-	16,284,203	-	-	16,284,203	
Ганағай немесе қалып күштемеші	Аудастырылған құнынан болған	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,628,451	
заянай	Салыға арналған колда бар каржы	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,628,451	
активтердин эділ қонынтық таға оңтүстүр	активтердин эділ қонынтық таға оңтүстүр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,628,451	
негізгі қаржы-жабдықтардың кайта	Негізгі қаржы-жабдықтардың кайта	-	-	-	(2,156,653)	-	-	-	(2,156,653)	-	(2,156,653)	
безеке көзінен және бағалы	Металдардың кайта базауздан түсеки	-	-	-	-	-	39,779,514	-	39,779,514	-	-	
таза пайда	Негізгі қаржы-жабдықтардың кайта	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,779,514	
базауз	Негізгі қаржы-жабдықтардың кайта	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Барлық бисектілік жылдар	Барлық бисектілік жылдар	-	-	-	2,113,025	-	-	-	-	-	-	
Бір жылдан бері жылдық кірсетін	Бір жылдан бері жылдық кірсетін	-	-	-	2,113,025	-	19,756,001	19,756,001	-	2,113,025	-	
жылдықты	Негізгі қаржы-жабдықтардың	-	-	-	2,113,025	-	39,779,514	-	61,648,540	-	61,648,540	
амортизациясы	амортизациясы	-	-	-	19,756,001	-	39,779,514	49,735,109	111,383,649	-	111,383,649	
Капиталдың төвдегі курамында	Капиталдың төвдегі курамында	-	-	-	(251,465)	-	-	-	-	-	251,465	
корсетілген меншік көлемдермен	корсетілген меншік көлемдермен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
операціялар	ГНКР анықталған Уәсітінан алған ауд	-	-	-	841,473	-	19,375	-	-	2,390,288	-	
Барлық заңнамалар	Барлық заңнамалар	-	-	-	22,956,748	-	2,206,853	-	-	3,251,136	-	
және ресурстар капиталды тоғызыту	Меншік көлемдермен операторлардан	-	-	-	-	-	-	-	(4,945,985)	-	(4,945,985)	
жылдықты	2011 жылдың 31 желтоқсандағы	-	-	-	22,956,748	-	3,048,326	-	-	(25,163,601)	-	
жадалай өткіншілік	жадалай өткіншілік	20,000,000	156,287,842	13,201,638	17,071,875	20,885,521	653,708,594	81,865,673	961,021,133	-	-	963,021,133

Казахстан Республикасының Ұлттық Банкі Басшылығының атынан:

Марченко Г.А.
Торага

Обдуалиева А.Н.
Бас бухгалтерлік міндеттің ақарушы

2012 жылдың 15 наурыз
Алматы қ., Қазақстан

11-77 беттердегі ескерткүлер осы шартынан ажырамас болғат болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

I НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

(а) Негізгі қызмет

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі «ҚҰБ») қаржылық есептілігінен және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі ҚҰБ және оның еншілес ұйымдары бірге – «Ұлттық Банк») қаржылық есептілігінен тұрады.

ҚҰБ Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің 1993 жылғы 13 сәуірдегі № 2134-XII Қаулысына сәйкес құрылған болатын. Осы Қаулыға сәйкес Қазак КСР-інің Мемлекеттік Банкі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі болып кайта аталды.

«Қазақстан Республикасының қаржы нарығын мемлекеттік реттеу жүйесін әрі қарай жетілдіру туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2011 жылғы 12 сәуірдегі № 25 Жарлығына сәйкес Қазақстан Республикасы Алматы қаласының өнірлік қаржы орталығының қызметін реттеу агенттігі және Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын реттеу мен қадагалау агенттігі функциялары мен өкілеттіктері ҚҰБ-га беріле отырып таратылды.

Қазақстан Ұлттық Банкінің негізгі мақсаты Қазақстан Республикасында баға тұрақтылығын қамтамасыз ету болып табылады. ҚҰБ-ға мынадай міндеттер жүктеледі: мемлекеттің ақша-кредит саясатын әзірлеу және жүргізу; төлем жүйелерінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету; валюталық реттеуді және валюталық бақылауды жүзеге асыру; қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету және қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын одан әрі дамыту, сондай-ақ тұастай алғанда қаржы жүйесіне деген сенімді колдау; қаржы қызметтерін тұтынуышылдардың құқықтары мен заңды мұдделерін тиісті деңгейде коргауды қамтамасыз ету.

Ұлттық Банк оған жүктелген міндеттерге сәйкес мынадай негізгі функцияларды орындайды: Қазақстан Республикасында мемлекеттік ақша-кредит саясатын жүргізу; Қазақстан Республикасының аумағында банкноттар мен монеталардың эмиссиясын жүзеге асыру; банктердін банк функциясын жүзеге асыру; Қазақстан Республикасы Үкіметінін банк, қаржы жөніндегі кеңесшісі, агентті функцияларын және Үкімет пен басқа да мемлекеттік органдарға, олармен келісе отырып өзге де қызмет көрсетуді жүзеге асыру; төлем жүйелерінің жұмысын ұйымдастыру; Қазақстан Республикасында валюталық реттеуді және валюталық бақылауды жүзеге асыру; ҚҰБ-ның алтынвалюта активтерін басқару; қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарының және құзыреті шегінде өзге тұлғалардың қызметін реттеу; қаржы нарығын, қаржы ұйымдарын және құзыреті шегінде өзге тұлғаларды, оның ішінде олардың қызметінің Ұлттық Банктың нормативтік құқықтық актілеріне сәйкестігін тексеру және байқау женинде бақылау мен қадагалауды жүзеге асыру; қаржы жүйесінің орнықтылығын сактау мақсатында қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарының мониторингі; қаржы ұйымдары қызметінің стандарттарын белгілеу, қаржы ұйымдарын корпоративтік бақылауды жақсарту үшін ынталандыру; Алматы қаласының өнірлік қаржы орталығының қызметін реттеу және дамыту.

ҚҰБ-ның бас кеңесі мына мекенжай бойынша тіркелген: Алматы к., 050090, Қектем-3 шағын ауданы, 21-үй. 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ-ның Қазақстан Республикасында 17 филиалы және 8 еншілес ұйымы бар.

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚҰБ-ның Қазақстан Республикасында 17 филиалы және 7 еншілес ұйымы және басқа мемлекеттерде 2 өкілдігі болды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

ҚҰБ-ның барлық еншілес ұйымдары Қазақстанда тіркелген. Негізгі еншілес ұйымдары мынадай түрде ұсынылуы мүмкін:

Атауы	Күрылған жылы	Негізгі қызмет турлері	Иелену үлесі, %	
			2011 ж.	2010 ж.
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» РМК	1994	Монеталар шығару	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан банкаралық есеп айырысу орталығы» РМК	1996	Электрондық акша аударымдары	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банктік сервис бюросы» РМК	1996	Бағдарламалық қамтамасыз етуге қызмет көрсету және азірлеу	100.00	100.00
«Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру коры» АҚ	1999	Жеке тұлғалардың депозиттеріне кепілдік беру	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің банкнот фабрикасы» РМК	2004	Банкнот шығару	100.00	100.00
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің «QBRO» резервтік орталығы» АҚ	2007	ҚҰБ АТ жүйесінің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету	100.00	100.00
«Мемлекеттік жинақтаушы зейнетакы коры» жинақтаушы зейнетакы коры» АҚ (ГНПФ)	1997	Қор салымшыларының зейнетакы активтерін басқару	100.00	90.01
«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметін қамтамасыз ету орталығы» АҚ	2011	Көлік қызметі, Мұлікіті басқару жөніндегі шаруашылық қызметті жүзеге асыру	100.00	-

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» және «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Зандарына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы:

Басқарманың 2011 жылғы 31 қантардағы № 2 қаулысымен «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметін қамтамасыз ету орталығы» акционерлік қоғамын құрды;

Басқарманың 2011 жылғы 1 шілдедегі № 75 қаулысымен «ГНПФ» жинақтаушы зейнетакы коры» акционерлік қоғамы акцияларының Еуропа Қайта құру және Даму Банкіне тиесілі 9,9906%-н ҚҰБ-ның иемденуін макұлдады.

Басқарманың 2011 жылғы 30 мамырдағы № 53 қаулысымен «Проблемалық кредиттер коры» акционерлік қоғамын құруды қаулы етті. Ұлттық Банктің қордың жарғылық капиталындағы үлесі 100%-ға тең. «Проблемалық кредиттер коры» АҚ Қазақстан Республикасының әділет органдарында 2012 жылғы 11 қантарда тіркелген.

Басқарманың 2011 жылғы 28 қазандағы № 171 қаулысымен «Бағалы қағаздардың бірынгай тіркеушісі» коммерциялық емес акционерлік қоғамын құруды макұлдады. Құрылтайшы Ұлттық Банктің үлесі 75,5%-ға тең. «Бағалы қағаздардың бірынгай тіркеушісі» коммерциялық емес акционерлік қоғамы Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2012 жылғы 11 қантарда тіркелді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(6) Операциялық орта

Қазақстандың коса алғанда даму үстіндегі елдердің нарыктары едәуір дамыған нарыктардың тәуекелдерінен өзгеше экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдеріне ұшырағыш. Бұған дейін болғандай, экономикасы даму үстіндегі елдердің болжамды немесе

нақты қаржылық кындықтары немесе осы елдерге инвестициялардың болжамды тәуекелдері деңгейінің ұлғаюы Қазақстанның экономикасында және инвестициялық климатында теріс көрініс табуы мүмкін.

Қазақстанда бизнес жүргізуіді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер бұрынғысынша, жылдам өзгерістерге ұшырағыш. Салық, валюталық және кеден заңнамасын түрліше түсіну мүмкіндігі бар, сондай-ақ Қазақстанда қызметтің жүзеге асырып жатқан компаниялар кездесіп отырған басқа да құқықтық және фискалдық проблемалар бар. Қазақстан дамуының болашактағы бағыты көбіне экономикалық, салықтық және мемлекеттің акша-кредит саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елдегі саяси ахуалдың өзгеруіне байланысты.

Әлемдік қаржы жүйесі түрлі проблемалар бастаң кешіруде. Көптеген елдерде экономиканың осу қарқыны төмендеді. Еуроаймақтың бірқатар мемлекеттерінің және осындағы мемлекеттердің тәуелсіз борыштары бойынша айтарлықтай тәуекелдерді көтеретін қаржы институттарының кредит кабілетіне қатысты белгісіздік есті. Бұл проблемалар Қазақстан экономикасының осу қарқынының баяулауына немесе рецессиясына экеп соғуы мүмкін.

Қазақстанның мұнай мен газды ұлken көлемде өндіруіне және экспорттауына байланысты Қазақстан экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағаларының өзгерістеріне ерекше сезімтал, ал олар 2010 және 2011 жылдарында айтарлықтай ауытқыған болатын.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2 ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

(а) ХҚЕС сәйкестігі туралы мәлімдеме

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы № 2155 Қазақстан Республикасы Занына сәйкес Банк Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын («ХҚЕС») ескере отырып Ұлттық Банк үшін бухгалтерлік есеп саясатын және әдістерін айқындауды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік Ұлттық Банктің қаржылық жағдайын және қаржылық кызметінің нәтижелерін дәйекті көрсету мақсатында Банктің Директорлар кенесі 2006 жылғы 26 желтоқсанында макұлдаған және 2011 жылғы 7 сәуірде енгізілген түзетулерге және Ұлттық Банкті орталық банк кызметінің сипатына сәйкес келеді деп қарастыратын Ұлттық Банктің есеп саясатына сәйкес дайындалды. Ұлттық Банктің есеп саясаты төменде сипатталған белгілі бір түрлендірулерді қоспағанда, «ХҚЕСК» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі комитеті шығарған ХҚЕС-ке және «ХҚЕСТК» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын түсіндіру жөніндегі комитет шығарған Түсіндірулерге негізделген.

Алтын нарықтық құны бойынша есепке алынады. Алтынды нарықтық құны бойынша, сондай-ақ шетел валютасымен көрсетілген активтер мен міндеттемелерді қайта бағалаудан түсken кірістер басқа да жиынтық кіріс шоттарында тікелей көрсетіледі. Қайта бағалаудан болған залал басқа да жиынтық кіріс шоттарында капитал құрамында танылған, қайта бағалаудан бұрын жинақталған кірістерден асатын сома шегіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Қатысуши банктерден түскен жарналар 2011 жылғы 28 желтоқсандағы жағдай бойынша түзетулерін қоса алғанда «Қазақстан Республикасындағы екінші деңгейдегі банктерге орналастырылған депозиттерді міндетті сактандыру туралы» Қазақстан Республикасының Занына сәйкес кепілдік беру қорлардың резерві ретінде міндеттемелер құрамында танылады.

(б) Құнды анықтауға ариналған база

Шоғырландырылған қаржылық есептілік алтынды, пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарын және сату үшін колда бар, әділ құны бойынша көрсетілген қаржылық активтерді және қайта бағаланған құны бойынша көрсетілген үйлерді қоспағанда, накты шығындар бойынша есеп қағидатына сәйкес дайындалды.

(в) Функционалдық валюта және шоғырландырылған қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы

Ұлттық Банктің функционалдық валютасы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы болып табылатын Қазақстандық теңге, Ұлттық Банк жүргізетін операциялардың және оларға байланысты, оның кызметине әсер ететін жағдайлардың көпшілігінің экономикалық мәнін барынша жақсы көрсетеді. Қазақстан теңгесі сондай-ақ осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің деректерін ұсыну валютасы болып табылады.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің барлық деректері тұтас мың тенгеге дейінгі дәлдікпен дөнгелектелген.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(г) Қсіби тұжырымдарды, есептік бағалауларды және жорамалдарды пайдалану

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХҚЕС талаптарына сәйкес дайындау кезінде активтер мен міндеттемелері ұсынуға және шартты активтер мен міндеттемелері ашып көрсетуге катысты бірқатар бағалаулар мен болжамдарды пайдаланады. Накты нәтижелердің көрсетілген бағалаулардан айырмашылығы болуы мүмкін. Басшылықтың пікірі бойынша осы шоғырландырылған қаржылық есепті дайындау кезінде қсіби пайымдауларды немесе есептік бағаларды талап ететін манызды саладар жоқ.

3 ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Есеп саясатының бұдан әрі сипатталған ережелері осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған барлық есепті кезеңдерде жүйелі түрде колданылды.

(а) Шоғырландыру қагидаттары

(i) Еншілес қәсіпорындар

ҚҰБ бақылаудағы ұйымдар еншілес ұйымдар болып табылады. Бақылау ҚҰБ-да олардың қызметінен пайда алу максатында ұйымдардың қаржылық және шаруашылық саясатын тікелей немесе жанама айқындау мүмкіндігінің болуымен айқындалады. Еншілес ұйымдардың қаржылық есептілігі көрсетілген бақылауды нақты белгілеген күннен бастап бақылауды нақты тоқтату күніне дейін шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізіледі.

(ii) Қауымдастқан ұйымдар

Қаржылық және шаруашылық саясатына Ұлттық Банк айтарлықтай ықпал ететін, бірақ Ұлттық Банк бақыламайтын ұйым қауымдастқан ұйым болып табылады. Шоғырландырылған қаржылық есептілікке Ұлттық Банктің қауымдастқан ұйымдардың пайдасындағы мен залалындағы көрсетілген айтарлықтай ықпал етуді нақты белгілеу күннен бастап айтарлықтай ықпалды нақты тоқтату күніне дейін үлестік катысу әдісі бойынша есептелген үлесі туралы деректер енеді. Қауымдастқан ұйымның залалындағы Ұлттық Банктің үлесі Ұлттық Банктің қауымдастқан ұйымға катысу үлесінен (ұзак мерзімді кредиттерді қоса алғанда) асып кеткен жағдайларда, көрсетілген катысу үлесі нолге дейін азайтылады және Ұлттық Банктің осы қауымдастқан ұйымға катысты міндеттемелері болған жағдайда коспағанда, кейінгі залалдарды көрсету тоқтатылады.

(iii) Шоғырландыру барысында алынып тасталатын операциялар

Ұлттық Банктің катысушылары арасындағы операциялар, осындағы операциялар бойынша берешектердің қалдықтары, сондай-ак көрсетілген операцияларды жасау барысында туындаған іске асырылмаған пайда шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау барысында алынып тасталады. Қауымдастқан ұйымдармен операциялардан түсken іске асырылмаған пайда Ұлттық Банктің осы ұйымдардагы үлесіне тең шамага дейін шоғырландырылған қаржылық есептіліктен алынып тасталады. Қауымдастқан ұйымдармен операциялардан түсken іске асырылмаған пайда осы ұйымдарга инвестициялар шоғырландырылған қаржылық есептіліктен алынып тасталады. Иске асырылмаған залал күнсиздану белгілерінің пайда болу жағдайларын коспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептіліктен пайда сияқты алынып тасталады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(б) Бақыламайтын акционерлердің үлесі

Бақыламайтын акционерлердің үлесі ҚҰБ-ға тікелей немесе жанама тиесілі емес еншілес ұйымдағы мешікті қаржатты білдіреді.

Бақыламайтын акционерлердің үлесі Қаржылық жағдай жөніндегі шоғарландырылған есептілікте капиталдың құрамында ҚҰБ акционерлеріне тиесілі капиталдан бөлек көрсетіледі. Пайданың немесе шығынның және жалпы жынтық кірістің құрамындағы бақыланбайтын акционерлердің үлесі жынтық кіріс жөніндегі шоғарландырылған есептілікте бөлек баппен көрсетіледі.

(в) Алтын

Тазартылған алтын шоғырландырылған қаржылық есептілікте есепті күнгі нарыктық құны бойынша есепке алынады. Нарыктық құн Лондон қымбат металдар нарығы қауымдастыры белгілеген танертенгі фиксинг негізінде белгіленеді. Алтынның нарыктық құны бойынша кайта бағалаудан түсken кірістер басқа да жынтық кіріс шоттарында тікелей көрсетіледі. Қайта бағалаудан болған шығындар пайда мен залалдар құрамында бағалаудан бұрын жинақталған кірістен асатын, басқа да жынтық кіріс шоттарында танылған сома шегінде капитал құрамында көрсетіледі.

(г) Шетел валютасындағы операциялар

Шетел валютасындағы операциялар Ұлттық Банктің тиісті функционалдық валюталарына операцияларды жасау қуні қолданылған валюта бағамдары бойынша аударылады. Есепті күнгі жағдай бойынша шетел валютасымен көрсетілген акшалай активтер мен міндеттемелер есепті қуні қолданыстағы валюта бағамы бойынша функционалдық валютага аударылады. Шетел валютасымен көрсетілген акша активтерімен және міндеттемелермен операциялардан түсken пайда немесе болған залал кезең басындағы жағдай бойынша функционалдық валютаға, тиімді ставка бойынша есептелген пайыздардың шамасына түзетілген амортизациялық құн және кезең ішіндегі төлемдер мен есепті кезеңнің аяғындағы жағдай бойынша валюталық бағаммен функционалдық валютага аударылған шетел валютасындағы амортизациялық құн арасындағы айырманы білдіреді. Шетел валютасымен көрсетілген, әділ құн бойынша бағаланатын үмітсіз активтер мен міндеттемелер әділ құнды айқындаған күнгі қолданыстағы валюта бағамы бойынша функционалдық валютага аударылады. Шетел валютасына аудару нәтижесінде туындалған бағамдық айырма басқа да жынтық кіріс құрамында көрсетіледі. Шетел валютасымен көрсетілген және нақты шығындар бойынша берілген үмітсіз активтер мен міндеттемелер операция жасау қуні қолданыстағы валюта бағамы бойынша функционалдық валютага аударылады.

(д) Акша қаржаты және олардың баламалары

Акша қаржатына және олардың баламаларына банктердегі қолма-қол банкноттар және монеталар, бос қалдықтар («ностро» түріндегі шоттар), сондай-ак әділ құн өзгеруінің айтарлықтай тәуекеліне ұшырамайтын және Ұлттық Банк қысқа мерзімді міндеттемелерді реттеу үшін пайдаланатын бастапкы өтеу мерзімі 3 айдан кем өтімділігі жогары қаржы активтері кіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕПЕЛЕР

(e) Қаржы құралдары

(i) Қаржы құралдарын жіктеу

Пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары:

- негізінен жақын болашакта сату немесе сатып алу мақсатында сатып алынатын немесе туындайтын;
- бірлесіп басқарылатын және жақында ғана қыска мерзімді перспективада пайда алу дәлелі бар болған сәйкестендірілген қаржы құралдары портфелінің бір бөлігі болып табылатын;
- туынды (хеджирлеу құралы ретінде құрылған және накты пайдаланылатын туынды қаржы құралдарын қоспағанда) болып табылатын; не
- бастапқы тану сәтінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа айқындалған болып табылатын қаржы активтерін немесе міндеттемелерін білдіреді.

Егер мынадай талаптардың бірі орындалса, Ұлттық Банк қаржы активтерін және міндеттемелерін пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа айқындейды:

- активтерді немесе міндеттемелерді басқару, оларды бағалау және ішкі есептерде көрсету әділ құн негізінде жүзеге асырылады;
- осындағы тәсіл бухгалтерлік есепте өзгеше болуы мүмкін сәйкесіздіктердің әсер етуін толық немесе барынша жояды; немесе
- активтің немесе міндеттеменің құрамында туынды қаржы құралы жоқ болған кезде шарт бойынша күтілуі мүмкін ақша қаражатының ағындарын айтарлыктай өзгереттін орнатылған туынды қаржы құралы болады.

Саудаға арналған, оң әділ құны бар туынды қаржы құралдары, сондай-ақ сатып алынған опционың келісімшарттар шоғырланырылған қаржылық есептілікте актив ретінде көрсетіледі. Саудаға арналған, оң әділ құны бар барлық туынды қаржы құралдары, сондай-ақ шығарылған опционың келісімшарттар шоғырланырылған қаржылық есептілікте міндеттеме ретінде көрсетіледі.

Басшылық қаржы құралын бастапқы тану кезінде ол жатқызылатын санатты айқындейды. Бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылған туынды қаржы құралдары және қаржы құралдары пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары санатынан қайта жіктелмейді. Егер қаржы активтері кредиттерді және дебиторлық берешекті айқындауга сәйкес келсе, олар пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатқа жатқызылған туынды қаржы құралдары және қаржы құралдары пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары санатынан немесе сату үшін қолда бар активтер санатынан қайта жіктелуі мүмкін, егер компанияның осы активтерді болашакта немесе оларды өтеу мерзімі басталғанға дейін ұстап тұру ниеті және мүмкіндігі болса. Басқа да қаржы құралдары пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдары санатынан қайта жіктелуі мүмкін, бірақ өте сирек жағдайларда. Жақын болашакта кайталанбауы мүмкін, әдетten тыс жекелеген оқиғалар сирек жағдайлар болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Кредиттер мен дебиторлық берешек, Үлттық Банк:

- жедел немесе ен жақын арада сатуға ниет білдірген;
- бастапқы тану кезінде пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатта айқындайтын;
- бастапқы тану кезінде сату үшін колда бар санатына айқындайтын; немесе Үлттық Банк бастапқыда жүзеге асырылған барлық инвестицияларды кредиттің құнсыздануынан өзге себептермен өтей алмайтын туынды емес қаржылық активтерді қоспағанда, белсенді қызмет ететін нарықта бағасы белгіленбейтін тіркелген немесе белгілі бір төлемдері бар туынды емес қаржылық активтерді білдіреді.

Өтегенге дейін ұсталатын инвестициялар:

- бастапқы тану кезінде Үлттық Банк пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатта айқындайтын;
- Үлттық Банк сату үшін колда бар санатына айқындайтын; немесе кредиттер мен дебиторлық берешек анықтамасына сәйкес келетін туынды емес қаржылық активтерді қоспағанда, тіркелген немесе белгілі бір төлемдері және тіркелген өтеу мерзімі бар, Үлттық Банк өтеу мерзіміне дейін ұстан тұруға ниетті және мүмкіндігі бар туынды емес қаржылық активтерді білдіреді.

Сату үшін колда бар қаржы активтері

Сату үшін колда бар санатында айқындалатын немесе кредиттер мен дебиторлық берешектің анықтамасына жатпайтын туынды қаржы құралдарын, өтегенге дейін ұсталатын инвестиацияларды немесе пайда немесе пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын туынды қаржы құралдарын білдіреді.

(ii) Қаржы құралдарын шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі тану

Үлттық Банк мәні көрсетілген қаржы құралдары болып табылатын шарттық қатынастарға кірген кезде қаржы активтері мен міндеттемелері қаржылық жағдай жөніндегі шоғарландырылған есептіліктегі көрсетіледі. Қаржы активтерін стандартты сатып алуын барлық жағдайы мәміле жасау қүні көрсетіледі.

(iii) Қаржы құралдарының құнын бағалау

Қаржы активі немесе міндеттемесі пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланбайтын қаржы активі немесе міндеттемесі, қаржы активін немесе міндеттемені сатып алуға немесе шығаруға тікелей көтілген мәмілелер бойынша шығындар болған жағдайда, бастапқыда әділ құн бойынша бағаланады.

Активтер болып табылатын туынды қаржы құралдарын қоса алғанда, бастапқы танылғанин кейін қаржы активтері:

- тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланатын кредиттер мен дебиторлық берешектерді;
- тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі пайдаланыла отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланатын, өтегенге дейін ұсталатын инвестиацияларды;
- белсенді жұмыс істейтін нарыкта нарыктық баға белгілеуі жок және әділ құнын жеткілікті дәрежеде сеніммен айқындауга болмайтын үlestік құралдарға инвестиацияларды қоспағанда, сату немесе өзге де шығару нәтижесінде келтірілуі мүмкін мәмілелер бойынша қандай да болмасын шығынды шегермesten олардың әділ құны бойынша бағаланады. Осындай құралдар шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі нақты шығындар бойынша көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы міндеттемелерін және әділ құны бойынша көрсетілген қаржы активін аудару тануды тоқтату критерийлеріне сәйкес келмеген кезде туындалған қаржы міндеттемелерін коспағанда, барлық қаржы міндеттемелері амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Қаржы активінің немесе міндеттемесінің амортизацияланған құны актив немесе міндеттеме бастапқы тану кезінде бастапқы тану құны мен өтеу кезіндегі құн арасындағы айырманың жинақталған амортизацияның өлшеміне түзетілген берешектің, тиімді пайыздық ставканы пайдалана отырып айқындалған негізі сомасының төлемін шегере отырып, сондай-ақ құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып бағаланған құнды білдіреді. Сыйакылардың және дисконттардың шамасы, сондай-ақ мәмілелер бойынша шығындар сомасы тиісті құралдың баланстық құнына кіреді және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып амортизацияланады.

(iv) Әділ құны бойынша бағалау қағидаты

Әділ құн актив құнды айқындау құнгі жағдай бойынша жақсы хабардар болған, осы мәмілені шын мәнінде жасауга инетті, бір-бірінен тәуелсіз тараптар арасында айырбасталатын (немесе міндеттеме отелетін) құнды білдіреді.

Ұлттық Банк, қаншалықты мүмкін болуына қарай, құралдың әділ құнын осы құралдың баға белгіленуін активтік нарықта пайдалана отырып бағалайды. Егер баға белгілеудерге онай қол жеткізілген және нарықтың тәуелсіз қатысушылары арасындағы нақты және жүйелі мәмілелерді көрсеткен жағдайда нарық активті болып танылады.

Егер нарық қаржы құралы үшін активтік болып табылмаган жағдайда, Ұлттық Банк әділ құнды бағалау әдістерін пайдалана отырып айқындаиды. Бағалау әдістеріне жақсы хабардар болған, осы мәмілені шын мәнінде жасауга инетті, бір-бірінен тәуелсіз тараптар (олар болған жағдайда) арасында жақын арада жасалған мәмілелерге қатысты ақпаратты, мәні бойынша ұксас құралдардың әділ құнына сілтемелерді, ақша қаражатының дисконтталған ағындарын талдау, сондай-ақ опциондардың құнын бағалау моделін пайдалану кіреді. Иріктелген бағалау әдістерінде нарықтық деректер барынша пайдаланылады. Ұлттық Банк үшін ерекше бағалауларды барынша аз дәрежеде негізге алынады, нарықтың қатысушылары баға құру кезінде назарға алуы мүмкін барлық факторлар кіреді, сондай-ақ экономикада қабылданған, қаржы құралдарының бағасын құруға ариалған тәсілдерге сәйкес келеді. Бағалау әдістерінде пайдаланылатын деректер нарықтағы болжанатын ахуалды және қаржы құралдарына тән тәуекелдер мен кірістілік факторларын бағалауды барабар көрсетеді.

Бастапқы тану кезіне қаржы құралының әділ құнының озық растамасы мәміленің бағасы болып табылады, яғни құралдың әділ құны нарықта сол уақытта сол құралмен жасалған (кандай да болмасын түрлендірусіз немесе өзгертусіз), оларға қатысты деректерге колжетімді немесе әділ құн пайдаланылатын айнымалыларға тек ақпаратта колжетімді болатын нарықтың деректері ғана кіретін бағалау әдісіне негізделген мәмілемен салыстыру арқылы расталатын жағдайларды коспағанда, төленген немесе алынған өтеудің әділ құны. Егер мәміле бағасы бастапқы тану кезіне қаржы құралының әділ құнының озық растамасын білдіретін болса, қаржы құралы бастапқыда мәміленің бағасы негізінде бағаланады және осы баға мен бастапқыда бағалау моделін пайдалану нәтижесінде алынған құн арасында туындалған кез келген айырма нәтижесінде қаржы құралының айналыс кезеңді ішінде, бірақ бағалау қолжетімді нарықтық деректермен расталған сәттен немесе мәміле жабылған сәттен кешіктірілмей пайда немесе шығын құрамында тиісті түрде көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Активтер мен ұзын позициялар сұраныстың бағалары негізінде бағаланады; міндеттемелер мен қысқа позициялар ұсыныстың бағалары негізінде бағаланады. Егер Ұлттық Банкте өзара өтейтін позициялар бар болса, осындай позицияларды бағалау үшін нарыктық орта бағалар пайдаланылады және сұраныстың немесе ұсыныстың бағасына дейін түзету нақты жағдайга сәйкес таза ашық позицияға қатысты ғана жүзеге асырылады. Әділ құн құралға қатысты кредиттік тәуекелді көрсетеді және Ұлттық Банктің құрамына кіретін компанияның және, егер қажет болса, карсы агенттің кредиттік тәуекелін есепке алуға арналған түзету кіреді. Әділ құнның модельдерді пайдалана отырып алынған бағалаулары, егер Ұлттық Банк нарыктың үшінші тарап болып табылатын қатысушысы оларды мәміле жасау кезінде бага құру үшін ескере алды деп болжаса, өтімділік тәуекелі немесе анық болмау факторлары

(v) Кейінгі бағалау кезінде туындастын пайда мен залал

Каржы активінің немесе міндеттемесінің әділ құны өзгерген кезде туындастын пайда немесе залал былайша көрсетіледі:

- пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша бағаланатын санатта жіктелген қаржы құралы бойынша пайда немесе залал құрамында көрсетіледі;
- сату үшін қолда бар қаржы активі бойынша пайда немесе залал активті тану тоқтатылған, бұрын капитал құрамында көрсетілген жинақталған пайдалар немесе залалдар құрамына ауыстырылған сәтке дейін капитал құрамында басқа да жынтық кіріс ретінде (сату үшін қолда бар борыштық қаржы құралдары бойынша шетел валютасындағы калдықтарды аударудан болған құнсызданданудан және пайда немесе заладан болған залалдарды қоспағанда) көрсетіледі. Сату үшін қолда бар қаржы активі бойынша пайыздық кірістер туындаған сәтінде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Амортизацияланған құн бойынша көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелері бойынша пайда немесе залал қаржы активін немесе міндеттемені тану немесе құнсызданды тоқтатылған жағдайда, сондай-ақ тиісті кірістер мен шығыстарды есептеу барысында пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

(vi) Тануды тоқтату

Ұлттық Банк қаржы активін тануды ол осы қаржы активі бойынша ақша қаражаты ағындарына шартта көзделген құқығын жоғалткан кезде немесе ол қаржы активін осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер және пайдалар іс жүзінде басқа тарапқа берілетін мәмілені жүзеге асыру нәтижесінде берген немесе Ұлттық Банк осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалардың айтарлықтай белігін өткізбеген және сол сиякты сақтамаган, бірақ қаржы активін бакылауды сақтамаган кезде жоғалтады. Тануды тоқтатуға арналған талаптар сакталатын, өткізілетін қаржы активтеріндегі Ұлттық Банк құрган немесе ол үшін сақталған кез келген қатысу үлесі қаржы жағдайы жөніндегі шоғарландырылған есептілікте белек актив немесе міндеттеме ретінде танылады. Ұлттық Банк қаржы міндеттемесін тануды ол бойынша шарттық міндеттемелер орындалып жатқан, жойылған немесе тоқтатылған кезде тоқтатады.

Ұлттық Банк талаптары бойынша қаржылық жағдай жөніндегі шоғарландырылған есептілікте танылған активтерді өткізетін мәміле жасайды, бірақ бұл ретте өткізілген активтерді меншіктеу құқығынан туындастын тәуекелдер мен пайдалардың барлығы немесе бір белігі өзінде қалады. Барлық немесе іс жүзінде барлық тәуекелдер мен пайдаларды сактау кезінде Ұлттық Банк өткізілген активтерді тануды тоқтатпайды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Ұлттық Банк қаржы активін меншіктеу құқығынан туындайтын барлық тәуекелдер мен пайдаларды талаптары бойынша өзінде сактамайтын, сонымен бірге іс жүзінде өткізбейтін мәмілелер жасау кезінде, егер Ұлттық Банк осы активті басқаруды жоғалтса, осы активті тану тоқтатылады.

Егер активті өткізу кезінде Ұлттық Банк оны бакылауды өзінде қалдырса, ол активті Ұлттық Банктің актив құнының өзгерісіне ұшырау дәрежесі ретінде айқындалатын активке қатысуын сактайтындаи деңгейде тануды жаластырады.

Егер Ұлттық Банк меншікті борыштық міндеттемесін сатып алса, онда ол қаржылық жағдай жөніндегі шогарландырылған есептілікten алынып тасталады және міндеттеменің баланстық құны мен төленген өтемакы арасындағы айырма міндеттемені өтеуден түскен пайда мен залал құрамына кіреді.

Ұлттық Банк өтеу үшін үмітсіз деп танылған активтерді есептен шыгарады.

(vi) Кері РЕПО мәмілелері

Кері сату міндеттемесімен (кері РЕПО мәмілелері) сатып алу туралы келісімдер шенберінде сатып алынған, кері РЕПО мәмілелері бойынша дебиторлық берешектің құрамына енгізілген бағалы қағаздар жағдайға карай, банктерге берілген кредиттер мен аванстар немесе клиенттерге берілген кредиттер құрамында көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасы арасындағы айырма пайыздық кірісті білдіреді және тиімді пайыздық ставка әдісі пайдаланыла отырып РЕПО мәмілесін колданылу кезеңіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Егер кері сату міндеттемесімен сатып алу туралы бойынша шенберінде сатып алынған активтер үшінші тұлғаларға сатылса, бағалы қағаздарды қайтару міндеттемесі сатуға арналған міндеттеме ретінде көрсетіледі және әділ құны бойынша бағаланады.

(vii) Туынды қаржы құралдары

Туынды қаржы құралдарына «своп» мәмілелері, мерзімді және фьючерс мәмілелері, «спот» мәмілелері және пайыздық ставкаларға арналған опциондар, шетел валютасы, қымбат металдар және бағалы қағаздар, сондай-ақ жоғарыда аталған құралдардың кез келген әдістері кіреді.

Туынды қаржы құралдар бастапқыда мәміле жасау қүнгі әділ құны бойынша көрсетіледі және нәтижесінде әділ құны бойынша қайта бағаланады. Барлық туынды қаржы құралдары, егер олардың әділ құны он болып табылса, активтер ретінде көрсетіледі, егер олардың әділ құны теріс болып табылса, міндеттемелер ретінде көрсетіледі.

Туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгерістері жедел пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Тұынды қаржы құралдары басқа шарттың катынаска («негізгі шарт») кіріктірілуі мүмкін. Кіріктірілген тұынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлініп алынады және, егер кіріктірілген тұынды қаржы құралдарының экономикалық сипаттамалары және тәуекелдері негізгі шарттың экономикалық сипаттамаларымен және тәуекелдерімен тығыз байланыста болмаған жағдайда ғана, кіріктірілген тұынды қаржы құралдарының талаптары сиякты талаптары бар болек құрал тұынды құралдардың анықтамасына сәйкес келсе және егер осы құрамдас құрал өзгерісі кезеңдегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланбаған жағдайда, шоғырландырылған қаржылық есептілікте дербес тұынды қаржы құралдары ретінде көрсетіледі. Өзгерісі кезеңдегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы активтері немесе қаржы міндеттемелеріне кіріктірілген тұынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлініп алынбайды.

Ұлттық Банктің тәуекелдерді хеджирилеу максатында тұынды қаржы құралдарымен сауда операцияларын жүзеге асыратынына қарамастан, көрсетілген операциялар хеджирилеу операцияларын есепке алу ережелерін қолдануға арналған критерийлерге сәйкес келмейді.

(ix) Активтердің және міндеттемелердің өзара есепке алу

Ұлттық Банктің қаржы активтері мен міндеттемелері өзара есепке алынады және, егер бұл үшін заңды негіз болған және тараптардың берешекті өзара есепке алу арқылы реттеуге немесе активті өткізуға және бір мезгілде міндеттемені орындау ниеті болған жағдайда қаржылық жағдайы жөніндегі шоғарландырылған есептілікте көрсетіледі.

(ж) Айналыстағы акша

Айналыстағы акша олардың номиналдық құны бойынша қаржылық жағдайы жөніндегі шоғарландырылған есептілікте көрсетіледі.

Айналыстағы акшаны Ұлттық Банк екінші деңгейдегі банктерге берген кездегі міндеттеме ретінде есепке алынады. Резервтік қордағы банкноттар мен монеталар айналыстағы акша құрамына кіргізілген жок.

Банкноттар мен монеталар шығару шығыстарына құзет, тасымалдау, сактандыру бойынша шығыстар және басқа шығыстар кіреді. Банкноттар мен монеталар шығару шығыстары олардың резервтік корда есептелуіне карай танылады және пайда мен залал жөніндегі шоғарландырылған есептілікте болек бапта көрсетіледі.

(з) Кепілдік қорларының резервтері

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерді міндетті сактандыру туралы» Қазақстан Республикасының Занына (2011 жылғы 28 желтоқсандағы өзгерістерімен және толықтыруларымен қоса) сәйкес ҚҰБ-нің еншілес ұйымы «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру коры» АҚ катысуши банк мәжбүрлеп таратылған жағдайда катысуши банктер салымшыларына белгілі дәрежеге дейін сомаларды кайтарып беруге міндетті. Ұлттық Банк депозиттерге кепілдік беру жоспарына катысатын банктің жарнасын жинақтау максатында кепілдік қорлары резервтерін құрайды. Ұлттық Банктің есеп саясатына сәйкес кепілдік беру қорларының резервтері катысуши банктердің жинақталған жарналарынан құралады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(и) Сенім білдірілген активтер

2011 жылы Ұлттық Банк олардың болмауына байланысты клиенттерге кастодиандық және брокерлік қызмет көрсеткен жоқ. Ұлттық Банк 2010 жылы кастодиандық қызмет көрсетті, нәтижесінде үшінші тарараптардың атынан активтерді иеленеді. Осы активтер және олар бойынша кірістер шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілмейді, себебі бұл активтер Ұлттық Банкке тиесілі емес. Қызыметтің осы түрінен алынатын комиссиялық сыйақылар және пайда мен залал кұрамында комиссиялық кірістер кұрамында берілген.

(к) Негізгі құрал-жабдықтар

(i) Менинкіті активтер

Негізгі құрал-жабдықтар объектілері шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі бұдан әрі сипатталғандай, кайта бағаланған құны бойынша көрсетіледі.

Егер негізгі құрал-жабдықтар объектілері әртүрлі тиімді пайдалану мерзімі бар бірнеше компоненттен тұрған жағдайда, осындай компоненттер негізгі құрал-жабдықтардың бөлек объектілері ретінде көрсетіледі

(ii) Қайта бағалау

Негізгі құрал-жабдықтар тұракты негізде қайта бағалануы тиіс. Қайта бағалау кезеңділігі қайта бағалануы тиіс негізгі құрал-жабдықтардың әділ құнының озгеруіне катасты болады. Негізгі құрал-жабдықтардың құнын бағалау нәтижесіндегі ұлғаю, пайда немесе залал кұрамында көрсетілген объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы төмендеуді өтеу болған жағдайларды қоспағанда, тікелей капиталдың кұрамындағы басқа да жыныстық табыс ретінде көрсетіледі. Осы жағдайда қайта бағалау нәтижесі пайда немесе залал кұрамында көрсетіледі. Негізгі құрал-жабдықтардың құнын бағалау нәтижесіндегі төмендеу, көрсетілген объектілердің құнын қайта бағалау нәтижесінде алдыңғы ұлғаюы есептен шығару жүргізілген жағдайларды қоспағанда, басқа да жыныстық табыстың кұрамында көрсетілген басқа да жыныстық табыстың кұрамында көрсетіледі. Осы жағдайда қайта бағалау нәтижесі тікелей капиталдың кұрамында көрсетіледі.

(iii) Амортизация

Негізгі құрал-жабдықтар бойынша амортизация олардың тиімді пайдаланудың болжанған мерзім ішінде тозуды біркелкі есептегу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал кұрамында көрсетіледі. Банкноттар мен монеталар шығару үшін «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Банкнот фабрикасы» РМК және «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» РМК пайдаланатын жабдықтың амортизациясы күтіліп отырған өнімділік негізінде өнім өндіру бірліктерінің әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал кұрамында көрсетіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Амортизация объектіні сатып алған күннен бастап, ал шаруашылық жүргізу тәсілімен тұрғызылған негізгі құрал-жабдықтар үшін объектіні салу аяқталған және ол пайдалануға дайын болған сәттен бастап есептеледі. Жер участелері бойынша амортизация есептелмейді. Негізгі құрал-жабдықтар әртүрлі объектілерінің тиімді пайдалану мерзімі мынадай түрде берілуі мүмкін:

Үйлер мен ғимараттар	7 жылдан 50 жылға дейін
Жиһаз және жабдық	3 жылдан 10 жылға дейін
Компьютер жабдығы	3 жылдан 5 жылға дейін
Көлік құралдары	5 жылдан 25 жылға дейін
Материалдық емес активтер	1 жылдан 10 жылға дейін

(л) Материалдық емес активтер

Сатып алынған материалдық емес активтер шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі нақты құны бойынша көрсетілед

Арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуге арналған лицензияларды сатып алу және оны ендіру шығындары тиісті материалдық емес активтің құнына капиталданырылады.

Материалдық емес активтер бойынша амортизация олардың тиімді пайдаланудың болжанған мерзім ішінде тозуды біркелкі есептеу әдісі бойынша есептеледі және пайда немесе залал құрамында көрсетіледі. Материалдық емес активтердің тиімді пайдалану мерзімдері 1 жылдан 10 жылға дейін өзгеріп отырады.

(м) Активтердің құнсыздануы

(i) Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері

Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері негізінен кредиттерден және баска да дебиторлық берешектен (бұдан әрі – «кредиттер мен дебиторлық берешек») тұрады. Ұлттық Банк ықтимал құнсыздануды айқындау максатында кредиттер мен дебиторлық берешек тұракты түрде бағалайды. Кредиттер мен дебиторлық берешек құнсызданады және кредиттер мен дебиторлық берешек бастапқы танудан кейін болған бір немесе бірнеше оқигалардың нәтижесінде құнсызданудың объективті дәлелдемесі болған жағдайда ғана және көрсетілген оқига (немесе оқигалар) жеткілікті дәрежеде сенімді бағалау мүмкін болатын амортизациялық құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері бойынша акша қаражатының болжанатын болашақтағы ағынына ықпалы болған жағдайда ғана орын алады.

Қаржы активтері құнсыздануның объективті дәлелдемесіне міндеттемелерді орындау (дефолт) немесе заемшының төлемдерді кешіктіруі, заемшының шарт бойынша міндеттемелерін немесе шарттың талаптарын бұзуы, талаптармен несиені Ұлттық Банк кез келген баска жағдайда қарамайтын қайта құрылымдау, заемшының немесе әмитенттің ықтимал банкроттық белгілері, бағалы қағаздар үшін белсенді нарықтың жойылуы, қамтамасыз ету құнының төмендеуі немесе топқа кіретін заемшылардың төлем қабілеттінің нашарлауы немесе көрсетілген топқа кіретін заемшылардың міндеттемелерін орындауымен (дефолт) түзетілетін экономикалық жағдайлардың өзгеруі сиякты активтер тобына жататын қадагалауға болатын баска да деректер кіреді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Ұлттық Банк алдымен құнсыздандын объективті дәлелдемелерінің болуын өз алдына айтарлықтай болып табылатын кредиттер мен дебиторлық берешек бойынша жеке және өз алдына айтарлықтай болып табылмайтын кредиттер мен дебиторлық берешек бойынша жеке немесе ұжымдық түрде бағалайды. Егер Ұлттық Банк жеке бағаланатын кредиттер мен дебиторлық берешек бойынша құнсыздандын объективті дәлелдемелерінің жоқ екенін, айтарлықтай немесе айтарлықтай емес екенін айқындаса, олар ұқсас сипаттағы кредит тәуекелі бар кредиттер мен дебиторлық берешек тобына кіргізіледі және құнсыздандын ұжымдық түрде бағаланады. Құнсыздануы жеке бағаланатын, олар бойынша құнсызданданудан залал туындастын немесе туында беретін кредиттер мен дебиторлық берешек құнсыздандын ұжымдық түрде айқындалатын бағалауға кіргізілмейді.

Кредит немесе дебиторлық берешек бойынша құнсызданданудан залал шегудің объективті дәлелдемесі болған жағдайда, залал сомасы кредиттің немесе дебиторлық берешектің баланстық құны мен кредит немесе дебиторлық берешек бойынша тиімді пайыздық ставканы пайдаланыла отырып дисконтталған өтелетін кепілдік және қамтамасыз ету құнын қоса алғанда, болашакта болжанатын ақша қаржаты ағындарының ағымдағы сәтке келтірілген құны арасындағы айырма ретінде елишенеді. Ақша қаржатының ағындары жасалған шарттардың талаптарына және ағымдағы экономикалық жағдайды көрсететін колда бар тиісті акпарат негізінде түзетілген залал шегудің тарихи тәжірибесіне сәйкес ақша қаржатының болжамды ағындарын айқындау үшін негіз болып табылады.

Бірқатар жағдайларда кредит мен дебиторлық берешек бойынша құнсызданданудан болған залал сомасын айқындау үшін қажетті, колда бар акпарат шектеулі болуы немесе ағымдағы талаптарға және жағдайларға сәйкес келмеуі мүмкін. Мұндай жағдай заемшы қаржы киындықтарын бастап кешірген, ал осындағы заемшыларға қатысты қол жетерлік акпарат көлемі шектеулі болған кезде орын алуы мүмкін. Мұндай жағдайларда Ұлттық Банк құнсызданданудан болған залал сомасын айқындау үшін өз тәжірибесін және пайымдауларын пайдаланады.

Кредиттер мен дебиторлық берешектің құнсызданданудан болған барлық залал пайда мен залал құрамында көрсетіледі және егер өтелетін құнның кейіннен өсуі құнсызданданудан болған залалдарды танығаннан кейін болған оқиғага объективті байланысты болуы мүмкін жағдайдаған калпына келтірілуі тиіс.

Егер кредит бойынша берешекті өндіріп алу мүмкін болмаған жағдайда, кредит кредиттің құнсыздандынға арналған тиісті резерв есебінен есептеп шыгарылады. Осындағы кредиттер (және кредиттердің құнсыздандынға арналған кез келген тиісті резервтер) басшылық қаржы активтері бойынша берешекті өндіріп алу мүмкін еместігін айқындағаннан және қаржы активтері бойынша берешекті өндіріп алу жөніндегі барлық қажетті рәсімдер аяқталғаннан кейін есептеп шыгарылады.

(ii) Накты шығындар бойынша көрсетілетін қаржы активтері

Накты шығындар бойынша көрсетілетін қаржы активтеріне сату үшін қолда бар инвестициялардың құрамына кіргізілген баға белгіленбейтін үлестік күралдар кіреді, олардың әділ құнын жеткілікті дәрежеде сенімді айқындау мүмкін болмағандықтан олар әділ құны бойынша көрсетілмейді. Осындағы инвестициялардың құнсыздандынуының объективті белгілері болған жағдайда құнсызданданудан болған залал инвестициялардың баланстық құны мен осындағы қаржы активтері бойынша пайданың ағымдағы нарыктық нормасын пайдалана отырып дисконтталған ақша қаржатының болашакта болжанатын ағынының ағымдағы сәтке сәйкес келтірілген құны арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Көрсетілген инвестициялардың құнсыздандынуынан болған барлық залал пайда мен залал жөніндегі шогарландырылған есептілікте көрсетіледі және калпына келтірілмейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(iii) Сату үшін колда бар қаржы активтері

Сату үшін колда бар қаржы активтерінің құнсыздануынан болған залал баска да жиынтық табыстың құрамында танылған, жинақталған залалды қайта жіктелген түзету ретінде пайда немесе залал құрамына аудару арқылы танылады. Баска да жиынтық табыстың құрамынан пайда немесе залал құрамына қайта жіктелетін залал негізгі сома мен амортизацияның кез келген төлемдері шегерілген сатып алу құны және бұрын пайда немесе залал құрамында танылған құнсызданудан болған залал шегерілген ағымдағы әділ құн арасындағы айырманы білдіреді. Құнсыздануға арналған, ақшаның уакытша құнына жататын резервтің өзгерісі пайызыдық табыстың компоненті ретінде көрсетіледі.

Сату үшін колда бар үлестік бағалы қағазға инвестицияның әділ құнның осы бағалы қағаз бойынша нақты шығыннан темен құнға дейін айтартылтай немесе ұзақ төмендеуі құнсызданудың объективті растамасы болып табылады.

Егер келесі кезінде сату үшін колда бар борыштық бағалы қағаздың әділ құны өскен және үлғаю құнсызданудан болған залал пайда немесе залал құрамында танылғаннан кейін болған оқиғаға объективті байланысты болуы мүмкін болған жағдайда, құнсызданудан болған залал және қалпына келтірілген өлшем пайда немесе залал құрамында танылады. Алайда сату үшін колда бар, құнсызданған үлестік бағалы қағаздың әділ құнның кез келген келесі қалпына келтіру баска да жиынтық табыстың құрамында танылады.

(iv) Қаржылық емес активтер

Кейінге қалдырылған салықтардан өзге, баска да қаржылық емес активтер әрбір есептік құнғі жағдай бойынша құнсыздану белгілерінің болуына бағаланады. Қаржылық емес активтердің өтелетін құны сату бойынша шығыстарды және пайдаланудан құндылықтарды шегергендеңі әділ құнның негұрлым үлкен шама болып табылады. Пайдаланудан құндылықтарды айқындау кезінде ақша қаражатының болжанатын болашақ ағындары салық салғанға дейінгі дисконттау ставкаларын пайдалана отырып олардың бағалау құнғі құнның сәйкестендірілген құнның дисконттады, ол ақшаның уакытша құнның ағымдағы нарықтық бағасын және осы активке тән тәуекелдерді көрсетеді. Ақша қаражаты ағыны басым болмайтын, баска активтермен басым болатын белгілі бір дәрежеде ақша қаражатынан тәуелді емес актив үшін етеге құны актив жатқызылатын ақша қаражаты басым актив немесе активтер тобы бойынша айқындалады. Құнсызданудан болған залал ақша қаражатынан басым активтің немесе активтер тобының қалпына келтірілген баланстық құны оның өтелетін құнның артық болған кезде танылады.

Каржылық емес активтердің құнсыздануынан болған барлық залал пайда мен залал жөніндегі шоғарландырылған есептілікте көрсетіледі және өтелетін құнды айқындау кезінде пайдаланылатын бағаларда өзгерістер болған жағдайда ғана қалпына келтірілуі тиіс. Активтің құнсыздануынан болған кез келген залал, егер құнсызданудан болған залал шоғарландырылған қаржылық есептілікте көрсетілмесе, қалыптасуы мүмкін осындай баланстық құннан (амортизация және тозу шегерілгенде) аспайтын активтің қалпына келтірілген баланстық құны көлемінде қалпына келтірілуі тиіс.

(ii) Резервтер

Резерв қаржылық жағдай жөніндегі шоғарландырылған есептілікте Ұлттық Банкте болған оқиға иәтижесінде заңды немесе негізделген міндеттеме туындаған және осы міндеттемені орындау үшін қаражат аудару талап ету мүмкіндігі болған жағдайда көрсетіледі. Егер осындай міндеттеменің сомасы едауір болса, онда резервтер салық салуға дейінгі ақшаның уакытша құнның нарықтық бағалаудың және колданылатын болса, осы міндеттемеге тән тәуекелдерді көрсететін дисконттау ставкасын пайдалана отырып ақша қаражатының болжанып отырган болашақ ағындарын дисконттау арқылы айқындалады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(о) Салық салу

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ҚҰБ табыс салынатын салықтан және қосымша құн салығын төлеуден босатылған.

ҚҰБ еншілес және қауымдастан ұйымдары салықтардың барлық түрі бойынша төлеушілер болып табылады.

Табыс салынатын салық ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасынан тұрады. Табыс салығы басқа да жиынтық табыстың құрамында көрсетілетін операцияларға немесе тиісінше басқа да жиынтық табыстың құрамында немесе тікелей капиталдың құрамында көрсетілетін меншікті қаражат шоттарында тікелей көрсетілетін меншік иелерімен жүргізілген операцияларға қатысты сомаларды коспағанда пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

Ағымдағы табыс салығы есепті құнгі жағдай бойынша колданылған, пайдаға салынатын салық ставкаларын, сондай-ақ еткен есепті кезеңдегі табыс салығының сомалары нактылау нәтижесінде туындалған міндеттемелердің сомалары ескеріле отырып, есепті кезеңдегі салық салынатын пайданың болжанып отырған мөлшері негізінде есентеледі.

Кейінге қалдырылған салық активтер мен міндеттемелердің оларды шоғырландырылған қаржылық есептікте көрсету мақсаты үшін айқындалатын баланстық құны және олардың салық базасы арасында туындейтын уақытша айырмаларға қатысты көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық мынадай уақытша айырмаларға қатысты танылмайды: гудвилдің шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетуге байланысты және салық салынатын базаны азайтатын айырмалар; бастанкы көрсету фактилері бухгалтерлік және сол сиякты салық салынатын пайдаға әсер етпейтін активтер мен міндеттемелерге қатысты айырмалар; сондай-ақ еншілес компанияларға байланысты уақытша айырмалар, негізгі компанияның көрсетілген айырмаларды іске асыру уақытын бакылауға мүмкіндігі болған және осы уақытша айырмалардың көз жетерлік іске асырылмауына сенімділік болған жағдайда.

Кейінге қалдырылған салықтың өлшемі болашакта, уақытша айырмаларды қалпына келтіру кезінде колданылатын салық ставкалары негізінде, есепті құнгі жағдай бойынша колданыстағы немесе іс жүзінде колданыска енгізілген зандарға негізделе отырып айқындалады.

Кейінге қалдырылған салық жоніндегі талаптар болашакта уақытша айырмаларды, салықтар бойынша қабылданбаган шығыстарды және пайдаланылмаған салық женілдіктерін жабу үшін жетекілікті болатын салық салынатын пайда алу мүмкіндігі болатында мөлшерде көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық жоніндегі талаптардың мөлшері салық талаптарын іске асырудан тиісті пайда алу мүмкіндігінің енді болмайтында мөлшерде азайтылады.

(п) Кірістер мен шығыстарды шоғырландырылған қаржылық есептілікте тану

Пайыздық кірістер және шығыстар пайда немесе залал құрамында тиімді пайыздық ставка әдісі колданыла отырып көрсетіледі.

Өзгерулері кезең ішіндегі табыс пен шығын құрамында көрсетіletті құн бойынша бағаланатын қаржылық құралдар бойынша дисконта және сыйакы есептегендерде көрсетіледі. Көрсетіледі жағдайда табыс пен шығын құрамында көрсетіletті құн бойынша бағаланатын қаржылық құралдардан шығындарды шегергендегі табыс болып танылады.

Кредиттерді үйімдастыру үшін комиссиялар, кредиттерге кызмет көрсету үшін комиссиялар және кредиттер бойынша жалпы кірістіліктің ажырамас бөлігі ретінде қарастырылатын басқа да комиссиялар, сондай-ақ мәмілелер бойынша тиісті шығындар болашак кезеңдердің кірістері ретінде көрсетіледі және тиімді пайыздық ставка әдісі пайдаланыла отырып қаржы құралдарын колданудың болжанған мерзімі ішінде пайыздық кірістер ретінде амортизацияланады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Басқа да комиссиялар, сондай-ақ басқа да кірістер және шығыстар тиісті қызмет корсетілген күні пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

(р) Сегменттік есептілік

Операциялық сегмент Ұлттық Банктің коммерциялық қызметке тартылған компоненті, осы қызметтен ол пайда алды немесе залал (Ұлттық Банктің басқа да компоненттерімен операцияларға катысты пайданы мен залалды қоса алғанда) шегеді, оның қызметтінің нәтижесін операциялық шешімдерді қабылдау үшін жауапты түлға сегменттер арасындағы ресурстарды бөлу кезінде және олардың қызметтінің қаржылық нәтижелерін бағалау кезінде тұракты талдайды және оған катысты қаржы акпараты кол жетімді болады.

(с) Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Откен жылы Ұлттық Банк ХҚЕСК және ХҚЕСТК бекіткен, оның операцияларына жататын және 2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші кезеңнің есептілігін жасаған кезде күшине енетін барлық жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірулерді қолданды. Жаңа және өзгертілген стандарттар мен түсіндірулерді қолдану ағымдағы және откен жылдардың деректерін корсету үшін пайдаланылған Ұлттық Банктің есеп саясатын өзгертуге әкеп соккан жоқ.

(т) Күшине енгізілмеген жаңа стандарттар мен түсіндірмелер

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті бекіту күні шығарылған, бірақ күшине енбеген, ҚҰБ мерзімінен бұрын қолдануды жүргізбеген жаңа стандарттар мен түсіндірмелер:

- «Қаржы құралдары: акпаратты жария ету» - қаржы активтерін беру туралы акпаратты жария ету талантарын көбейтетін түзетулер¹ 7-ХҚЕС;
- «Қаржы құралдары» 9-ХҚЕС⁶;
- «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» 10-ХҚЕС³;
- «Бірлескен қызмет туралы келісім» 11-ХҚЕС³;
- «Басқа кәсіпорындарға катысу туралы акпаратты жария ету» 12-ХҚЕС³;
- «Әділ құнды бағалау» 13-ХҚЕС²;
- «Қаржылық есептілікті беру» - басқа жынтық кірісті беру әдісіне катысты түзетулер 1-ХЕБС⁴;
- «Пайдаға салынатын салық» - шектеулі қолданылу аясы бар түзетулер (базалық активтерді етеу) 12-ХЕБС⁵;
- 27-ХЕБС – «Жеке қаржылық есептілік» 27-ХЕБС ретінде қайта шығарылған (2011 жылғы мамырда қайта карау нәтижесінде)³;
- 28-ХЕБС – «Тәуелді және бірлескен кәсіпорындарға салымдар» 28-ХЕБС ретінде қайта шығарылған (2011 жылғы мамырда қайта карау нәтижесінде)³;
- «Қаржы құралдары: акпарат беру» 32-ХЕБС және 7-ХҚЕС – өзара есептеу және талап етілетін жария етулерді қолдануды нақтылайтын түзетулер⁷.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

¹ Мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2011 жылғы 1 шілдеден басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

² Мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2013 жылғы 1 кантардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

³ Бес стандарттың әрқайсысы мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2013 жылғы 1 кантардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты стандарттардың «бес пакетінің» барлығын қолдану рұқсат етілгенде (тек 12-ХҚЕС дербес қолданылуы мүмкін) қолданылады.

⁴ Мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2012 жылғы 1 шілдеден басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

⁵ Мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2012 жылғы 1 кантардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

⁶ Мерзімінен бұрын колдану мүмкіндігімен 2015 жылғы 1 кантардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

⁷ 32-ХБЕС түзетулер 2014 жылғы 1 кантардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады. 7-ХҚЕС акпаратты жария етуге қатысты тиісті түзетулер - 013 жылғы 1 кантардан бастап қолданылады.

7-ХҚЕС

Қаржы активтерін беру туралы акпаратты жария етуге талаптарды (мысалы, етімсіз активтерді бағалы қағаздарға трансформациялау барысында), онын ішінде активтерді берген қасіпорында қалған ықтимал тәуекелдерді жаксы түсіну мақсатында көбейтеді. Осы түзетулерге сәйкес сондай-ақ есепті кезеңнің сонында жүзеге асырылатын активтерді беру жөніндегі операциялардың теңбес-тәң емес көп саны жағдайында қосымша жария ету талап етіледі.

8-ХБЕС сәйкес бірінші жылды қолдану кезінде ұйымнан 2011 жылғы 1 шілдеден басталатын кезең үшін салыстырмалы акпарат беру талап етілмеуді қоспағанда, стандартты ретроспективті колдану талап етіледі. Қазіргі кезде ҚҰБ өзгерілген стандарттың шоғырландырылған қаржылық есептілікке әсерін бағалауда.

2011 жылғы карашада шығарылған және 2010 жылды қазанда толықтырылған

9-ХҚЕС

Каржы активтері мен қаржы міндептемелерін жіктеу мен бағалау бойынша және оларды тануды тоқтату бойынша жаңа талаптарды енгізеді.

– 9-ХҚЕС сәйкес «Каржы құралдары – тану және бағалау» 39-ХҚЕС айқындаузына сәйкес келетін барлық көрсетілген қаржы активтері бастапқы танудан кейін не амортизациялық немесе әділ құны бойынша бағалануы тиіс. Атап айтқанда, бизнес-модель (мақсаты шартта көзделген акша ағындарын алу болып табылатын және мұндай акша ағындары тек негізгі соманы және ол бойынша пайыздарды төлеуді қамтиды) шенберінде ұсталатын борыштық құралдар, әдетте амортизациялық құны бойынша кейінгі есепті кезеңдердің аяғында бағаланады. Барлық басқа борыштық құралдар мен үлестік бағалы қағаздар бойынша кейінгі есепті кезеңдердің аяғында әділ құны бойынша бағаланады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

- 9-ХҚЕС-ның қаржы міндеттемелерін жіктеу мен бағалауга қатысты осындай міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты қаржы міндеттемелерінің әділ құнының (пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп белгіленген) өзгеруін есепке алу анағұрлым елеулі салдары болып табылады. Атап айтқанда, 9-ХҚЕС сәйкес пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатындарға жатқызылған қаржы міндеттемелері бойынша осы міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты қаржы міндеттемесінің әділ құнының өзгеру сомасы, егер басқа да жиынтық кіріс құрамындағы міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгерістерінің ықпалын тану пайдада немесе залалда есептік тенгерімсіздікті жасауга немесе ұлғайтуға әкелмесе ғана, басқа да жиынтық кірісте танылады. Қаржы міндеттемесінің кредиттік тәуекеліне байланысты әділ құнының өзгеруі кейіннен пайда немесе залалға қайта жіктелмейді. Бұрын, ХБЕС-39 сәйкес пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын деп белгіленген қаржы міндеттемесінің әділ құны өзгеруінің бүкіл сомасы пайда немесе залал құрамында танылған.

9-ХҚЕС 2015 жылғы 1 қантардан ерте емес басталатын жылдық есепті кезеңдерга қатысты қолданылады, мерзімін бұрын қолдануға рұқсат етіледі. ҚҰБ басшылығы 9-ХҚЕС 2015 жылғы 1 қантардан басталатын жылдық кезең үшін ҚҰБ шоғырландырылған қаржылық есептілігінде қолданылады және оны қолдану есептілікте ҚҰБ қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері көрсеткіштерін көрсетуге елеулі ықпал етеді деп болжайды. Сонымен қатар, осы асер етуді негізді бағалау жан-жақты талдауды жүргізді талап етеді.

10-ХҚЕС Шоғырландырылған қаржылық есептілік

27-ХБЕС-гі және «Шоғырландыру – арнайы максаттағы компаниялар» 12- ТТК- гі бақылау мен шоғырландыру бойынша барлық нұсқаулардың орнына қолданылады. 10-ХҚЕС барлық кәсіпорындар – инвестициялау обьектілері үшін, арнайы максаттағы кәсіпорындар жағдайында жиі кездесетін кәсіпорын дауыс құқығы арқылы немесе өзге уағдаластық арқылы бақыланатындығына қарамастан, бірынғай бақылауды белгілеуге негізделген бірынғай шоғырландырылған модельді енгізеді. 10-ХҚЕС-те бірынғай бақылауды белгілеу қолдану бойынша жан-жақты нұсқаулармен қатар жүреді және инвесторларда:

- кәсіпорындарға - инвестициялау обьектілеріне қатысты билік өкілеттіктерінің;
- кәсіпорындар – инвестициялау обьектілері қызметінің ауыспалы нәтижелері бойынша құқықтардың/тәуекелдердің; және
- билік өкілеттіктерін ауыспалы нәтижелерге ықпал ету үшін пайдалану мүмкіндігінің болуына негізделеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

Бірлескен қызмет туралы келісім 11-ХКЕС

«Бірлескен қызметке катысу» 31-ХБЕС-ын «бірлескен қызмет» ретінде немесе «бірлескен кәсіпорын» ретінде оның жіктелуімен бірлескен қызмет туралы келісімдерді есепке алуға койылатын жаңа талаптармен ауыстырады. «Бірлесіп бақыланатын активтер» ретінде жіктеу мүмкіндігі алып тасталынады.

- Бірлескен қызметке катысудан туындаитын құқыктар мен міндеттемелерді көрсету кезінде тараптар есепке алу әдісін таңдау үшін негізгі фактор ретінде заңдық негізде ресімделген жеке келісімнің болуын қарастырмауы, ал олардың арасындағы құқыктар мен міндеттемелердің болінуіне негізгі мән беруі тиіс.
- «Бірлескен қызметке» («бірлескен бақыланатын операцияларға») катысу кезінде келісім тараптарында активтерге катысты тікелей құқыктар және берешекті өтеу бойынша тікелей міндеттемелер туындаиды. Нәтижесінде «бірлескен қызметке» катысушы өз үлесін «бірлескен бақыланатын кәсіпорынга» катысу үлесі ретінде емес, тікелей құқыктар мен міндеттемелерді ескере отырып таниды. Катысушы «бірлескен қызметтен» туындаитын активтерді, міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды таниды.
- «Бірлескен қызметке» («бірлескен бақыланатын кәсіпорынға») катысу кезінде келісім тараптарында осындағы кәсіпорынның таза активтерінің үлесіне құқыктары туындаиды. «Бірлескен қызметке» катысу инвестицияда танылады және «Тәуелді кәсіпорындарға салымдар» 28-ХБЕС көрсетілген үлестік әдіспен ескеріледі. Тенбетен шоғырландыру саясатын таңдаудың колданыстағы мүмкіндігі жойылды.

«Басқа кәсіпорындарға қатысу туралы ақпаратты жария ету» 12-ХКЕС

Есептілікті пайдаланушыларда еншілес кәсіпорындарға, тәуелді компанияларға, бірлескен қызмет туралы келісімдерге және шоғырландырылмаған құрылымдарға кәсіпорындарға катысумен байланысты сипаты, тәуекелдері және каржы салдарларын бағалау мүмкіндігі болу мақсатында оларға катысу бар шоғырландырылған және шоғырландырылмаған кәсіпорындар туралы ақпаратты жария етуге койылатын талантарды көбейтіледі. Осылайша, 12-ХКЕС екі жаңа стандарттар 10-ХКЕС және 11-ХКЕС бойынша есептілікті жасайтын компаниялар үшін талап етілетін жария етуді айқындаиды және 28-ХБЕС бар жария етулерге койылатын талантарды алмастырады.

«Жеке каржылық есептілік» 27-ХЕБС (2011)

Тек жеке каржылық есептілікті жасау кезінде колданылатын стандарт болып калады. Жеке каржылық есептілікті жасау бойынша колданыстағы нұсқаулық іс жүзінде өзгеріссіз калады.

«Тәуелді және бірлескен кәсіпорындарға салымдар» 28-ХЕБС (2011)

Енді 11-ХКЕС сәйкес олар үшін үлестік қатысу әдісі бойынша есеп талап етілетін тәуелді компанияларға қатысты, сол сияқты бірлескен кәсіпорындарға қатысты талантарды камтиды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

13-ХҚЕС

Жана стандарттың колданысы әділ құнды дәл белгілеуді ұсыну және әділ құнды бағалау және ХҚЕС бойынша есептілікті жасау кезінде акпаратты жария ету бойынша бірынгай талап көздерін пайдалану жолымен келісімділікті арттыруға және күрделілікті төмendetуге бағытталған. Осы стандарт:

- әділ құнды айқындауды;
- ХҚЕС бойынша есептілікті жасау мақсаты үшін әділ құнды бағалаудың бірынгай құрылымын белгілейді;
- әділ құнды бағалау бойынша акпаратты жария етуді талап етеді.

13-ХҚЕС «Акциялар бағасы негізінде есептелетін төлемдер» 2-ХҚЕС колдану аясына жататын, акциялардың бағасы негізінде есептелген төлемдерді, «Жалдау» 17-ХБЕС қолдану аясына жататын лизинг операцияларын, сондай-ақ әділ құнмен салыстыруға болатын, бірақ бұл ретте әділ құн болып табылмайтын, мысалы «Тауар-материалдық қорлар» 2-ХБЕС-гі откізуі мүмкін таза құн немесе «Құнсыздандынған активтер» 36-ХБЕС-ті пайдалану құндылығы сияқты, бағалауларды қоспағанда, ХҚЕС-тың басқа стандартты әділ құн бойынша бағалауды немесе әділ құнды бағалауга катысты (сондай-ақ әділ құнга немесе осындай бағалаулар туралы акпаратты жария етуге негізделген сатуға шығындарды шегергенде әділ құн ретінде бағалауларды) акпаратты жария етуді жүргізуі талап еткенде немесе мүмкіндік берген кезде колданылады.

Казіргі кезде ҚҰБ өзгерілген стандарттың шоғырландырылған қаржылық есептілікке ықпалын бағалауда.

Каржылық есептілікті беру 1-ХБЕС түзетулер

Жиынтық кіріс туралы акпаратты беру тәсіліне өзгерістер енгізеді.

1-ХБЕС түзетулер:

- 2007 жылы қабылданған 1-ХБЕС-ке түзетулерді сактайтын және пайда немесе залал және басқа да жиынтық кірістің бірге көрсетілуін талап етеді, яғни, бірынгай «пайда және залал және жиынтық кіріс туралы есеп», немесе жеке «пайда және залал туралы есеп», не «жиынтық кіріс туралы есеп» және талқылауға арналған жобада болжанған бір жалпы есепті талап етпейді.
- Компаниялардан басқа да жиынтық кіріс кұрамында берілген баптарды, оларды кейіннен пайда немесе залалға ықтимал қайта жіктеу негізінде, яғни оларды қайта жіктелуі мүмкін және не жіктелмеуі мүмкін деп бөлу арқылы топтастыруды талап етеді.
- Салық салуға дейін берілген баптармен байланысты салық сомасының басқа да жиынтық кіріс баптарының (басқа да жиынтық кіріс баптарын салық сомасын шегергенге дейін немесе кейін ұсыну мүмкіндігін өзгертпей) екі тобының әркайсысы бойынша бөлек көрсетілуін талап етеді.

ҚҰБ басшылығының пікірі бойынша бұл түзетулер қаржы жағдайына немесе Ұлттық Банк қызметтінің нәтижелеріне елеулі ықпал етпейді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

	Шарт бойынша сомасы/мәміленін шартты сомасы мың тенге	Орташа алынған валюталық бағамдары/мәміленін фьючерстік бағалары		
	2011 ж.	2010 ж.	2011 ж.	2010 ж.
«Фьючерс» операциялары- 3 айдан 12 айға дейінгі кезеңге				
АҚШ долларымен көрсетілген бағалы қағаздарды сатып алу	-	131,812,331	-	123,4313
АҚШ долларымен көрсетілген бағалы қағаздарды сату	-	59,040,544	-	109,4844
Ағылшын фунтымен көрсетілген бағалы қағаздарды сатып алу	-	27,385,668	-	119,9600
	-	218,238,543		
«Своп» операциялары - үш айдан аз кезеңге				
Егерға АҚШ долларын сатып алу	9,955,043	-	1,34165	-
	9,955,043	-		
	164,437,862	299,336,707		

20 КЕРІ РЕПО МӘМІЛЕЛЕРИ

	2011 ж. мың тенге	2010 ж. мың тенге
Қазақстан банктегі:		
- BBB кредиттік рейтингісі бар	-	465,807,648
- тағайындалған кредиттік рейтингісі жок	<u>430,976,777</u>	-
	<u>430,976,777</u>	<u>465,807,648</u>

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша кері РЕПО мәмілелері бойынша камтамасыз ету ретінде қабылданған қаржылық активтердің әділ бағасы 305,599,089 мың тенге құрайды (2010 жылы: 417,083,982 мың тенге).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

21 САТУҒА АРНАЛГАН ҚОЛДА БАР ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕРІ

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Борыштық құралдар		
Шетел әмиттенттерінің бағалы қағаздарға инвестициялар		
Мемлекеттік облигациялар		
АҚШ Үкіметінің казынашылық міндеттемелері	1,239,623,711	1,211,873,155
Франция Үкіметінің мемлекеттік облигациялары	346,485,051	153,264,050
Германия Үкіметінің казынашылық облигациялары	342,358,927	362,323,439
Жапония Үкіметінің казынашылық облигациялары	282,870,716	253,281,738
Ұлтырбритания Үкіметінің казынашылық облигациялары	243,532,767	242,257,385
Австралия Үкіметінің казынашылық облигациялары	157,241,428	147,907,156
Канада Үкіметінің мемлекеттік облигациялары	147,645,628	-
Корея Үкіметінің мемлекеттік облигациялары	143,382,718	-
Нидерланд Үкіметінің казынашылық облигациялары	101,484,903	62,438,195
Австрия Үкіметінің мемлекеттік облигациялар	55,670,562	10,886,098
Швеция Үкіметінің мемлекеттік облигациялар	34,200,059	-
Бельгия Үкіметінің казынашылық облигациялар	27,603,138	43,971,312
Финляндия Үкіметінің мемлекеттік облигациялар	4,781,517	5,051,840
Италия Үкіметінің казынашылық облигациялары	-	270,377,109
Испания Үкіметінің казынашылық облигациялары	-	96,486,585
Барлығы мемлекеттік облигациялар	3,126,881,125	2,860,118,062
Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес каржы үйымдарының борыштық бағалы қағаздары		
- AAA кредиттік рейтингісі бар	152,579,215	74,783,461
- AA+ кредиттік рейтингісі бар	49,827,995	-
- A кредиттік рейтингісі бар	476,094	-
Халықаралық мемлекеттік және мемлекеттік емес каржы үйымдарының борыштық бағалы қағаздарына инвестициялар, барлығы	202,883,304	74,783,461

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «БТА Банк» АҚ-ның инвестициялары бойынша құнсыздандығы объектівтік белгілерінің болуы нәтижесінде Ұлттық Банктің басшылығы 5,628,451 мың тенге сомасында бұрын тікелей басқа да жиынтық кіріс шортарында танылған, есепті кезеңдегі пайда мен зиян туралы шоғырландырылған есепте жинақталған шығын деп таныды.

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «БТА Банк» АҚ және «TuranAlem Finance BV» инвестицияларын қайта құрылымдағаннан кейін ҚҰБ әділ құны бойынша танылған жаңа бағалы қағаздар алды. Осыған байланысты 2010 жылы 2,109,177 мың тенге мөлшерінде құнсыздандан болған залалды калпына келтіру танылды.

22 ҚАУЫМДАСҚАН ҰЙЫМДАРҒА ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2011 және 2010 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша «Бағалы қағаздар орталық депозитарий» АҚ-н Ұлттық Банктің бакылайтын үлесі 49.79 %-ды құрады

2011 жылы Ұлттық Банктің қауымдасқан компаниялардың жарғылық капиталына инвестициялар 810,037 мың тенге (2010 жылы 681,562 мың тенге) құрады.

Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын инвестициялау объектісінің кірістеріндегі ҚҰБ-ның үлесі бір жылда 128,475 мың тенге (2010 жылы: 139,361 мың тенге) болды.

2011 және 2010 жылдарда ҚҰБ өз инвестицияларынан үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын дивидендтер алған жок.

Келесі кестеде Ұлттық Банктің үлесіне түзету жасалмаган қауымдасқан компания бойынша акпарат берілген.

	мын тенге	мын тенге
Активтер	1,654,068	1,391,484
Міндеттемелер	27,297	22,725
Кіріс	865,009	775,326
Бір жылданғы пайда	258,034	279,898

Қауымдасқан ұйымдар үшін 31 желтоқсан есепті құн болып табылады.

ҚАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕПТОҚСАНДА АЯКТАЛГАН ЖЫЛШЫ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРПАНДЫРЫЛЫАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛКЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

Мын тегіне	Жер, Үйлер мен ғимараттар	Жинал бен жабдықтар	Компьютер жабдықтар	Көлкіп куралдар	Амкадаматын құрылымынан жабылған	Материалдық емес активтер	Барлығы
<i>Накты шабдықтар/Кийим тағамданған күнде</i>							
2010 жылдың 1 күннәрдән жағдай бойынша							
Каптыйлар	19,941,650	12,349,118	2,566,698	910,551	899,419	3,078,349	39,745,785
Гүймелер	78	1,963,478	35,191	15,532	1,705,661	223,104	3,943,044
Шығынға жазу	(939,946)	(402,704)	(51,264)	(5,921)	(178,324)	(194,556)	(1,772,715)
Аударымдар	152,207	404,974	8,266	-	(565,447)	-	-
2010 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай	19,153,989	14,314,866	2,558,891	920,162	1,861,309	3,106,897	41,916,114
<i>Тоуз жасына амортизация</i>							
2010 жылдың 1 күннәрдән жағдай бойынша							
Каптыйлар	2,430,308	4,208,662	1,352,575	540,214	-	1,738,482	10,260,241
Есептелең тоуз жөне амортизация	1,044,174	630,867	319,278	57,311	-	453,541	2,525,171
Шығынға жазу	(939,760)	(378,693)	(51,065)	(5,921)	-	(188,177)	(1,563,616)
Аударымдар	-	591	(591)	-	-	-	-
2010 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай	2,534,722	4,481,427	1,620,197	591,604	-	1,991,846	11,221,796
<i>Балансстық күнде</i>							
2010 жылдың 31 желтоқсандағы жағдай							
бойынша	16,619,267	9,833,439	938,694	328,558	1,861,309	1,113,051	30,694,318

Негізгі курал-жабдықтарды салып алура немесе олардың құрылымына байланысты карыздар бойынша капиталданырылған шыбындар 2011 және 2010 жылдары болған жок.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Активтердің құнын қайта бағалау

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банктін менишіндегі гимараттар мен құрылыштар қайта бағаланған құны бойынша көрсетілді. Бағалауды тәуелсіз бағалаушылар: «Премьер оценка» ЖШС (3 объект); «Рахман-Консалт» ЖШС (5 объект); «Ardana Consulting» ЖШС (5 объект); «Бағалау және Сараптама» ЖШС (2 объект); «Қожахметов С.К.» ДК (6 объект); «Центраudit» ТБК» ЖШС (1 объект); «Айса�и» ЖШС (1 объект); «Мегаполис Эксперт» ТЭБК» ЖШС (1 объект); «Оптима Петропавловск» ЖШС (1 объект); «Stella+» ЖШС (1 объект) жүргізді.

Кірісті капиталдандыруды іске асыру әдісімен кіріс тәсілі және нарыктық акпаратты қолданумен салыстырмалы тәсіл қайта бағалау объектілері үшін белсенді нарык жағдайында гимараттар мен құрылыштардың әділ құнын анықтау үшін пайдаланылды. Шығын тәсілі қайта бағалау объектілері үшін белсенді нарык болмаган кезде пайдаланылды.

Үйлер мен гимараттардың құны қайта бағалау жүргізілмеген жағдайда олардың баланстық құны 2011 жылғы 31 желтоқсанда 12,494,466 мың тенге болар еді (2010 жылы: 12,509,643 мың тенге).

24 БАСҚА Да АКТИВТЕР

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Басқа да дебиторлық берешек	5,370,919	2,994,951
Құнсыздануына резерв	(11,164)	(450)
Басқа да қаржылық активтердің жынтығы	5,359,755	2,994,501
Корлар	5,555,177	3,584,505
Негізгі құрал-жабдықтарға алдын ала төлемдер	258,226	37,391
Тазартылған және тазартылмаган бағалы металдар мен тастар	242,269	146,780
Басқалары	35,997	20,918
Басқа да қаржылық емес активтердің жынтығы	6,091,669	3,789,594
Басқа да активтердің жынтығы	11,451,424	6,784,095

Құнсыздануына резервтердің өзгеруін талдау

2011 және 2010 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда құнсыздануына резервтердің өзгерістері мынадай көрініс алады:

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Жыл басындағы жағдай бойынша құнсыздануына резервтің шамасы	450	7,384
Құнсыздануына резервтің таза құрылуы	26,716	61,415
Есептен шығару	(16,002)	(68,349)
Жыл аяғындағы жағдай бойынша құнсыздануына резервтің шамасы	11,164	450

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

25 АЙНАЛЫСТАҒЫ АҚША

	2011 г. мын тенге	2010 г. мын тенге
Айналыстағы банкноттар мен монеталар	1,549,344,117	1,307,354,502
Кассадағы және сактау орнындағы банкноттар мен монеталарды шегергенде	(850,646)	(857,901)
	<u>1,548,493,471</u>	<u>1,306,496,601</u>

26 БАНКТЕРДІҢ ЖӘНЕ БАСҚА Да ҚАРЖЫ ИНСТИТУТТАРЫНЫҢ ҚАРАЖАТЫ

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Шетел банктерінің және басқа да қаржы институттарының қаражаты		
Халықаралық қаржы ұйымдарының ағымдағы шоттары	83,751,821	83,864,449
ЭҮДҰ құрамына кіретін елдердің банктері	69,247,067	30,493
Басқа да шетел банктері	147,786	145,904
Шетел банктерінің және басқа да қаржы институттары қаражатының жиынтығы	153,146,674	84,040,846
Қазақстан банктерінің және басқа да қаржы институттарының қаражаты		
«Востро» типіндегі шоттар		
10 ірі Қазақстан банкі	266,221,341	129,250,666
Басқа да Қазақстан банктері	472,276,570	275,681,209
Депозиттер		
10 ірі Қазақстан банкі	24,000,808	190,027,750
Басқа Қазақстан банктері	76,842,829	313,971,093
Қазақстан банктерінің және басқа да қаржы институттары қаражатының жиынтығы	839,341,548	908,930,718
	992,488,222	992,971,564

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банкте шоттары мен депозиттері капиталдың 10%-нан астамын құрайтын екі банкі бар (2010 жылы: төрт банк). 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша көрсетілген банктердің шоттар мен депозиттер бойынша қалдықтарының жиынтық көлемі 327,382,719 мын тенге (2010 жылы: 368,317,045 мын тенге) құрады.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша халықаралық қаржы ұйымдарының ағымдағы шоттарына Қазақстан Республикасының Халықаралық валюталық кордағы (бұдан әрі – «ХВҚ») мүшелігі үшін 83,054,127 мын тенге (2010 жылы: 83,068,755 мын тенге) мөлшеріндегі жарна косылады. Қарыз алудың арнайы құқықтарында («ҚАҚ») көрсетілген ҚВҚ мүшелігі үшін жарна ХВҚ-ның әрбір мүшесі үшін анықталады. ҚҰБ ХВҚ үшін жарнага (365,700 мын ҚАҚ) тен сомаға борыштық міндеттемелерді шығарды.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

27 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ҚОРЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ШОТТАРЫ

Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының ағымдағы шоттары 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 473,186,260 мың тенгені курайды (2010 жылы: 123,427,766 мың тенге). Ұлттық Банк 2011 және 2010 жылдары Ұлттық қордың активтерін сенімгерлік баскаруды жүзеге асырды. Ұлттық Банктегі Ұлттық қордың депозиттерін қоспаганда, Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының активтері мен міндеттемелері осы шоғырландырылған қаржылық есептілікке енгізілген жок.

28 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ АҒЫМДАҒЫ ШОТТАРЫ

	2011 ж. мын. тенге	2010 ж. мын. тенге
Ұлттық валютамен	128,936,007	202,713,646
Шетел валютасымен	681,509	756,476
	129,617,516	203,470,122

29 КЛИЕНТТЕРДІҢ ШОТТАРЫ

	2011 г. мын. тенге	2010 г. мын. тенге
Ұлттық валютамен	478,490,984	470,339,164
Шетел валютасымен	1,629,634	70,005
	480,120,618	470,409,169

ҚҰБ 2011 және 2010 жылдары клиенттердің шетел және ұлттық валютасындағы шоттарына қызмет көрсетуді жүзеге асырды. Ұлттық Банктің клиенттерінің салалық тиесілігі – бұл мемлекеттік баскару, Ұлттық Банктің еншілес компанияларының салалық тиесілігі – бұл қаржылық делдалдық, сактандыру және банктерді тарату.

2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банктің бір клиенті бар (2010 жылы: бір клиент), онын шоттары мен депозиттері капиталының 10% астамын курайды. Көрсетілген клиенттің шоттары мен депозиттері бойынша калдықтарының жынытық көлемі 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 434,475,592 мың тенге (2010 жылы: 373,028,059 мың тенге) курады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

31 КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЛАРЫНЫҢ РЕЗЕРВТЕРИ

2011 жылғы 31 желтоксанда жеке тұлғалардың депозиттері бойынша кепілдік беру қорларының резервтері 73,458,067 мың тенге құрады (2010 жылы: 52,508,963 мың тенге).

32 БАСҚА ДА МІНДЕТТЕМЕЛЕР

	2011 ж. мын. тенге	2010 ж. мын. тенге
Банктік емес қызмет бойынша басқа да кредиторлар	2,337,665	1,507,892
Банктік қызмет бойынша басқа да кредиторлар	401,068	303,878
Жалпы және әкімшілік шығыстар бойынша кредиторлық берешектер	84,782	90,383
Басқа да	1,440	201
Басқа да қаржылық міндеттемелердің жынтығы	2,824,955	1,902,354
Еңбекақы бойынша кредиторлық берешек	2,003,694	1,380,045
Салықтар бойынша кредиторлық берешек (табыс салығын көспаганда)	535,990	301,143
Алынған басқа да адын ала төлемдер	458,438	239,131
Негізгі құралдарды иемдену бойынша кредиторлық берешек	21,173	6,282
Басқа да қаржылық емес міндеттемелердің жынтығы	3,019,295	1,926,601
Басқа да міндеттемелердің жынтығы	5,844,250	3,828,955

33 ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ ЖӘНЕ РЕЗЕРВТЕР

(a) Жарғылық капитал

Банктің жарғылық капиталын қалыптастыру кейиннен болатын өзгерістер мен толықтыруларымен Қазақстан Республикасы Президентінің 1995 жылғы 30 наурыздығы Жарлығында реттеледі. Жарлыққа 2000 жылғы 18 желтоксанда енгізілген өзгерістерге сәйкес жарғылық капитал алынған таза кірістен жасалатын аударымдар, сондай-ақ республикалық бюджеттің қаражаты есебінен қалыптастырылған 20,000,000 мың тенgedен кем болмауы тиіс. Ұлттық Банктің жарғылық капиталы 2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоксандығы жағдай бойынша 20,000,000 мың тенге болды.

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының Занына сәйкес Банк резервтік капиталды өзінің жарғылық капиталынан кем емес мөлшерде қалыптастырады. 2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоксандығы жағдай бойынша резервтік капитал тиісінше 156,287,842 мың тенге және 133,331,094 мың тенге болды. Бұдан басқа, жалпы банктік тәуекелдерді өтеуге арналған резерв тиісті активтер құнының 0.5% мөлшеріндегі бөлінбеген пайдадан жыл сайынғы аударымдар есебінен қалыптастырылады. 2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоксандығы жағдай бойынша жалпы банктік тәуекелдерді өтеуге арналған резерв тиісінше 13,201,628 мың тенге және 10,153,302 мың тенге болды. Бұл резервтер бөлінбейді.

(b) Дивидендтер

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының Занына сәйкес Банктің Басқармасы 2010 жылғы бөлінбеген таза кірісті ҚҰБ резервтік капиталын толықтыруға жіберуге қаулы етті (Басқарманың 2011 жылғы 30 мамырдағы № 54 қаулысы).

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

(в) Капиталды басқару

Бөлінбеген табыс Баскарма айқындастын сомада жарғылық және/немесе резервтік капиталдың құрамына аударылады. Ұлттық Банктің жылдық есебін Қазақстан Республикасының Президенті бекіткеннен кейін, бөлінбеген табыстың қалған бөлігі бір жылға кейінге қалдырумен мемлекеттік бюджетке жіберіледі.

Егер резервтік капиталдың сомасы жарғылық капитал сомасынан аз болып қалса, онда барлық бөлінбеген табыс Ұлттық Банктің қарамағында қалады және сонғысы жарғылық капитал сомасына дейін жетпегенше резервтік капиталга аударылады. Егер резервтік капиталдың сомасы қаржылық жылдың шығындарын жабуга жеткілікіз болса, жетіспеушілік мемлекеттік бюджет есебінен бір жыл кейінге қалдырумен жабылады.

34 СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША ТАЛДАУ

Ұлттық Банктің қызметі осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің мақсатында бір есептік сегменттен тұрады. Ұлттық Банкті алтынвалюталық активтерді басқару жөніндегі қызмет аясында шетел валютасындағы елеулі қаржылық активтері бар. Ұлттық Банк орындастын функциялармен байланысты кірістер мен шығыстар туралы есептерді Ұлттық Банктен беру талап етілмейді, қызметтің осы түрлері осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің мақсаты үшін жеке операциялық сегменттер ретінде қаралмайды.

35 ТӘҮЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ

Тәүекелдерді басқару Ұлттық Банктің қызметінде маңызды рөл аткарады және оның операциялық қызметтің маңызды элементі болып табылады. Ұлттық Банк өзінің қызметін жузеге асыру барысында кездесетін нарық тәүекелі, кредит тәүекелі және өтімділік тәүекелі негізгі тәүекелдер болып табылады.

(а) Тәүекелдерді басқару жөніндегі саясат пен рәсімдер

Ұлттық Банктің тәүекелдерді басқару жөніндегі саясаты Ұлттық Банк ұшырайтын тәүекелдерді айқындауға, талдауға және басқаруга, тәүекелдер лимитін және тиісті бақылауларды белгілеуге, сондай-ақ тәүекелдің деңгейін және оның белгіленген лимиттерге сәйкестігін тұрақты түрде бағалап отыруға бағытталған. Тәүекелдерді басқару жөніндегі саясат және рәсімдер нарық ахуалының, ұсынылатын банктік өнімдер мен қызмет көрсетулердің өзгерістерін және пайда болатын үздік тәжірибелерді көрсету мақсатында тұрақты негізде кайта қаралып отырады.

Басшылық тәүекелдерді басқару жөніндегі бақылау жүйесі тиісті қызмет етуіне, маңызды тәүекелдерді басқаруга және тәүекелдерді басқару жөніндегі саясаттар мен рәсімдерді мақұлдауға, сондай-ақ ірі мәмілелерді мақұлдауға жауапкершілікте болады.

Банктің Баскармасы, Директорлар кенесі, комитеттер мен комиссиялар және тиісті жұмыс топтары тұрақты негізде Банктің монетарлық, инвестициялық және валюталық саясатына байланысты мәселелерді қарайды және өз активтерін басқару шенберінде лимиттерді, сондай-ақ Банктің контрагенттерін бағалау жөніндегі талаптарды белгілейді.

Банк Баскармасының 2006 жылғы 27 қазандығы қаулысымен бекітілген Банктің алтынвалюта активтерін басқару жөніндегі инвестициялық стратегияға сәйкес, тәүекелдерді басқарудың негізгі мақсаттары Банк активтерінің өтімділігі мен сакталуын қамтамасыз ету, активтердің сатып алу мүмкіндігін сактау, сондай-ақ кірістілікті ұлгайту болып табылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Осы максаттарға сәйкес Банктің алтынвалюта активтері келесі портфельдерге бөлінеді: етімділік портфелі, инвестициялық портфель, стратегиялық портфель, алтын портфелі және дамушы нарық портфелі.

Банктің еншілес ұйымдарының қызметі бірқатар тәуекелдердің ықпалына ұшырайды, олардың ішіндегі ең маңыздысы нарық тәуекелімен байланысты тәуекелдер болып табылады. Еншілес ұйымдарда тәуекелдерді басқару рәсімдері ішкі нұсқаулықтармен реттеледі және олардың орындалуын еншілес ұйымдардың Директорлар кенесі мен ішкі бақылау бөлімдерін қосқанда, түрлі органдар бақылайды.

(6) Нарық тәуекелі

Нарық тәуекелі - нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша әділ құнының немесе ақша қаражатының болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі. Нарық тәуекелі валюта тәуекелінен, пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ баска да бага тәуекелдерінен тұрады. Нарық тәуекелі нарыктагы жалпы және арнайы өзгерістердің және нарықтық бағалардың құбылмағының деңгейі өзгерістерінің ықпалына ұшыраган пайыздық, валюталық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындейды.

Нарық тәуекелін басқарудың максаты қабылданған тәуекелден алынатын кірістілікті онтайландыруды қамтамасыз ете отырып, нарық тәуекеліне ұшырауды тиісті параметрлердің аясынан аяспайтын етіп басқару және бақылау болып табылады.

Ұлттық Банк барлық ашық позицияларды тұркты түрде бағалау рәсімін жүргізу арқылы нарық тәуекелін басқарады. Бұдан басқа, Ұлттық Банк қаржы құралдары бойынша ашық позицияларға, пайыздық мөлшерлемелерге, отеу мерзімдеріне, валюта позицияларына және залалға қойылатын шектеулерге белгіленген лимиттерді үнемі қадағалап отырады.

Ұлттық Банк «Tracking Error» («Бақылау көтөлігі») әдіснамасын пайдаланады. «Tracking Error» көрсеткіші инвестордың бағалы қағаздарының ағымдағы портфелі көрсеткіштерінің эталондық портфель көрсеткіштерінен қаншалықты ерекшеленетінін көрсетеді. Инвестициялық стратегияға сәйкес 2011 және 2010 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдары үшін «Tracking Error» көрсеткішінің лимиті 2% құрады.

«Tracking Error» әдіснамасын инвестор портфельді оның эталондық портфелімен салыстыра отырып басқарған жағдайда ғана колдануға болады.

2011 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша алтынвалюта активтерінің инвестициялық портфелинің эталондық портфелі мыналардан тұратын келесі композиттік индекс болып табылады:

- «Merrill Lynch United States Treasuries» 0-3 жыл – 34%;
- «Merrill Lynch European Economic and Monetary Union Direct Governments» 0-3 жыл AAA – 35%;
- «Merrill Lynch United Kingdom Gilts» 0-3 жыл – 10%;
- «Merrill Lynch Japanese Governments» 0-3 жыл – 10%;
- «Merrill Lynch Australian Governments» 0-3 жыл – 5%;
- «Merrill Lynch Canadian Governments» 0-3 жыл – 5%; және
- «Merrill Lynch South Korean Governments» 0-3 жыл – 5%.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2010 жылғы 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша алтынвалюта активтерінің инвестициялық портфелинің эталондық портфелі мыналардан тұратын келесі композиттік индекс болып табылады:

- «Merrill Lynch United States Treasuries» 1-3 жыл – 40%;
- «Merrill Lynch European Economic and Monetary Union Direct Governments» 1-3 жыл – 35%;
- «Merrill Lynch United Kingdom Gilts» 1-3 жыл – 10%;
- «Merrill Lynch Japanese Governments» 1-3 жыл – 10%; және
- «Merrill Lynch Australian Governments» 1-3 жыл – 5%.

(i) Пайыздық мөлшерлемелер өзгерісінің тәуекелі

Пайыздық ставкалар өзгерісінің тәуекелі - бұл нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруі салдарынан қаржы күралы бойынша әділ құнның немесе ақша қаражатының болашак ағындарының өзгеру тәуекелі. Ұлттық Банк басымды нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ауытқуларының оның қаржылық жағдайына және ақша қаражатының ағындарына тиғизетін ықпалына тап болады. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін ұлттайтуы мүмкін, алайда, оны төмендетуі де мүмкін не пайыздық ставкалардың күтпеген өзгерісі жағдайында залалдардың туындауына әкеліп соғуы да мүмкін.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛФЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

	2011 ж.	2010 ж.		
	Пайда немесе залал мын тенге	Капитал мын тенге	Пайда немесе залал мын тенге	Капитал мын тенге
Ставкалардың азаю жағына карай бірдей 300 базистік тармактарға өзгерүі	38,039,006	38,039,006	15,617,494	15,617,494
Ставкалардың ұлғаю жағына карай бірдей 300 базистік тармактарға өзгерүі	(38,039,006)	(38,039,006)	(15,617,494)	(15,617,494)

Өзгерістері кезеңдегі пайданың немесе залалдың құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша пайда мен залал арқылы бағаланатын, қаржы құралдарының әділ құны өзгеруіне пайда мен залалдың және пайыздық мөлшерлемелер өзгеруі салдарынан сатуға колда бар қаржы құралдардың және капиталдың ықпалын талдау (2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша қолданылатын позициялар және пайыздық мөлшерлемелердің ұлғаю және азаю жағына кірістілік көрсеткіштерінің 300 пайыздық тармакка бірдей өзгеруінің женілдетілген сценарийі негізінде жасалған) мынадай түрде көрсетілуі мүмкін.

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Ставкалардың азаю жағына карай бірдей 300 базистік тармактарға өзгерүі	83,033,959	139,758,656
Ставкалардың ұлғаю жағына карай бірдей 300 базистік тармактарға өзгерүі	(160,154,100)	(189,448,545)

Жоғарыда көлтірілген кестелерде негізгі шекке негізделген өзгеру есепі көрсетілген, ал басқа шектер өзгеріссіз қалған. Іс жүзінде шектер мен басқа факторлар арасында байланыс бар. Сондай-ак аталған ықпал желілік емес сипатта екендігін атап өткен жән, сондыктan ұлken және аз ықпалдар алынған нәтижелердің негізінде интерполяцияланбауы немесе экстраполяцияланбауы тиіс.

Үкпалды талдауда Ұлттық Банк активтер мен пассивтерді белсенді басқаратыны ескерілмеген. Осыған коса, Ұлттық Банктің қаржылық жағдайы нарықта болып жаткан өзгеріске карай өзгерістерге ұшырайды. Мысалы, Ұлттық Банктің қаржылық тәуекелдерді басқару саласындағы стратегиясы нарықтың күбылмалығының тәуекелін басқаруға көзделген. Бағалы қағаздар нарығындағы өткір жағымсыз күбылмалық жағдайында, басшылық инвестилярды сату сиякты инвестилялық портфельдің құрамын өзгерту, сондай-ак корғаныстың басқа да әдістеріне жүргіні мүмкін. Сондыктan, шектегі өзгеріс міндеттемелерге нақты ықпал етпеуді де мүмкін және нарықтың баға бойынша қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есепте ескерілетін активтерге елеулі ықпал етуі мүмкін. Осы жағдайда активтер мен міндеттемелерді бағалаудың түрлі әдістемелері капитал шамасының барынша өзгеруіне әкелуі мүмкін.

(ii) Валюталық тәуекел

Ұлттық Банкте бірнеше шетел валютасында берілген активтер мен міндеттемелер бар.

Валюаталық тәуекел – әділ құны немесе валюталардың айырбас бағамы өзгеруі салдарынан қаржы құралдары бойынша ақша қаржатының келешек ағыны өзгеру тәуекелі. Ұлттық Банк валюаталық тәуекелге өзі үшырау мүмкіндігін хеджирлемейді.

КАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛГАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2011 жылды 31 жетекшісінде жағдай бойынша Үлттых Банктің валиоцалар болғандегі валюта тауекеліне үшіндең шырағынтыбы мынаңда түрде берилуға болады.

АКТИВТЕР	Тенге	Алтын	АКИИ доллары	Евро	Жапон иенасы	Фонд страйкілік		Басқа да валюталар	Жыныстыры
						АКК	Фонд страйкілік		
Кассаланы шеелея валиютасымен ақына каражаты кассе	-	-	20,267,282	791,788	7,506	-	-	15,202	21,081,881
Алтын Банктердегі және басқа да коржы	-	616,010,770	-	-	-	-	-	-	616,010,770
Истигуттарындағы шорттар мен леодозиттер Пайдалемесе зараптар арнабы зәйтіл күні бөйнин бағаналатын коржы құралдары	10,654,721	-	184,885,238	103,618,127	14,465,757	83,259,112	2,359,682	33,426,075	432,668,712
Көрі РЕПО мәміндері	330,213,991	-	-	5,039,489	1,524	-	-	-	5,041,013
Саяуга ариналған колда бар қаржы активтері	182,225,975	-	-	330,213,991	100,762,786	-	-	-	430,976,777
Кауымдастырылған инвестициялар Негізгі құрай-жайлыхар және материалдық өмис активтер	810,037	-	-	35,410,359	-	-	-	-	810,037
Ағымдасты салық активі	1,007,631	-	-	-	-	-	-	-	1,007,631
Кейінге қалыпталған салық активі	112,867	-	-	-	-	-	-	-	112,867
Басқа да активтер	11,451,424	616,010,770	<u>576,926,494</u>	<u>1,637,389,929</u>	<u>1,143,069,299</u>	<u>297,343,979</u>	<u>83,259,112</u>	<u>295,304,722</u>	<u>515,911,110</u>
Активтер жыныстыры	576,926,494								

ҚАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКИ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯТАЛҒАН ЖЫЛ ІШ (ЖАЛГАСЫ) ШОҒЫРДАНДЫРЫЛҒАН КАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

МЫН ТЕҢГЕ	Тенге	Аттын	АҚШ доллары	Евро	Жапон иенашы	АҚК	Фунт стерлинги	Басқа да валюталар	Жиынтығы
МИНИСТЕРЕЛДЕР									
Айналыстагы акина 1,548,493,471									
Банкгөрілік және басқа да каржы институттарының каражаты	488,849,814	-	399,058,753	4,429,972	3,108	83,054,127	5,154	17,087,294	992,488,222
Пайдалануменең заңдар арқылы дағы күның бойынан бағаланатын каржы курагадары	4,267,768	-	-	-	-	-	-	-	4,267,768
Казakhstan Республикасы Улттық корынан ағымдағы шоғары	473,186,260	-	-	-	-	-	-	-	473,186,260
Казakhstan Республикасынан Каржы министрлігінін ағымдағы шоғары Клиенттердің шоғары Шыгарылған борыштық биганың катаздар	128,936,007 73,458,067	-	-	-	-	-	-	-	681,509 73,458,067
Көпілдік беру корларданын резерверлер	478,490,984	-	1,629,634	-	-	-	-	-	480,120,618
Айналыстың салық министрлер	493,710,935 50,304	-	-	-	-	-	-	-	493,710,935 50,304
Көйнеке кальмарданың сыйық міндеттемелері	956,871 <u>5,844,250</u>	-	-	-	-	-	-	-	956,871 <u>5,844,250</u>
Министрлер жынысты Тата базацык позиция	3,696,244,731 (3,119,318,237)	-	400,688,387	4,429,972	3,108	83,054,127	5,154	17,768,803	4,202,194,282
Тата базацык позиция баптастан тұс поинтиар	616,010,770 (3,119,318,237)	616,010,770 (3,119,318,237)	1,236,701,542 1,138,639,327	297,340,871	204,985	295,299,568	498,142,307	963,021,133	

ҚАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ШЫ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН КАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТЕЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Келесі кестеде 2010 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтер мен міндеттемелердің күршілігін:

АКТИВТЕР	МЫН ТЕҢГЕ	ТӨНГЕ	АЛТЫН	АКИШ ДОЛЛАРДА	ЕУРО	ЖАПОН ЧЕНАСЫ	АКК	ФУНГ СТЕРЛІНГІ	БАСКА ДА ВАЛОТАЛАР	ЖЫНЫСЫ
Кассаданғы интел валютасымен акция каражасе	-	-	12,560,959	-	263,793	-	-	-	35,089	12,859,841
Алтын банктер мен баска та каржы	-	450,214,406	-	-	-	-	-	-	-	450,214,406
Институтарындағы денозиттер мен шортар Пайла неғисе заталар арылды әтіп күни бойынша бағананың каржы курадалары Көрі РЕЙО мәмінелері Салуга арналған колда бар каржы активтері	8,961,461	-	605,942,328	12,101,750	4,915,290	83,273,941	42,621,022	22,544,987	780,360,779	
Кауымдастан компанияларға инвестициялар	681,562	-	-	-	-	-	-	-	-	681,562
Негізгі кураі-жабайылтар және материалдар емес активтер	30,694,318	-	-	-	-	-	-	-	-	30,694,318
Арьмата салық активі	700,386	-	-	-	-	-	-	-	-	700,386
Кейінде калдырылған салық активі	84,188	-	-	-	-	-	-	-	-	84,188
Баска да активтер	6,784,095	<u>450,214,406</u>	<u>1,918,237,931</u>	<u>1,071,312,447</u>	<u>258,197,028</u>	<u>83,273,941</u>	<u>284,878,407</u>	<u>170,487,231</u>	<u>4,897,955,817</u>	<u>4,897,955,817</u>
Активтер жынысы	661,354,426									

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКИ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАРГАН ЖЫЛ ИШ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН КАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Мын тенге	Тенге	Алтын	АКШ доллары США	Евро	Жапон иенасы	АҚҚ	Фунт стерлингі	Баекала валюталар	Жылдың
МИЛДЕТЕМЕЛЕР									
Айналыстай ақша	1,306,496,601	-	-	-	-	-	-	-	1,306,496,601
Банкнердің және басқа да каржы институтарлынын каржайы									
Найза немесе залалдар аркылы әзіл күннө боянған бағанатын каржы қураулары	856,475,966	-	45,416,046	7,989,629	1,121	83,068,755	19,907	140	992,971,564
Каржылық Казакстан Республикасы Ұлтық корынның альмадағы штаттары	1,026,983	-	3,197,125	-	-	-	-	-	4,331,404
Каржылық Казакстан Республикасы Каржы министрліктерин альмадағы штаттары	123,427,766	-	-	-	-	-	-	-	123,427,766
Клиенттердің штоттары	468,387,444	-	1,863,107	156,651	-	-	-	369	756,476 1,598
Пынгарылған борыштық бағалықатаездар	886,424,403	-	-	-	-	-	-	-	470,409,169 886,424,403
Кепілдік беру корзарның резервтері	52,508,963	-	-	-	-	-	-	-	52,508,963
Аймалық салық миндеттемелері	20,506	-	-	-	-	-	-	-	20,506
Кейінге калдырылған салық миндеттемелері Басқа да миндеттемелер	918,216 3,828,935	-	20	-	-	-	-	-	918,216 3,828,935
Миндеттемелер	3,902,229,429	-	50,476,298	8,146,280	1,121	83,068,755	127,572	758,214	4,044,807,669
Жынтық									
Таза балансстық									
позиция	(3,240,875,003)	450,214,406	1,867,761,633	1,063,166,167	258,195,907	205,186	284,750,835	169,729,017	853,148,148
Таза балансстық және баланстайтыс позициялар	(3,240,875,003)	450,214,406	1,867,761,633	1,063,166,167	258,195,907	205,186	284,750,835	169,729,017	853,148,148

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Ұлттық Банктің басшылығы Қазақстан Республикасындағы ағымдағы экономикалық ахуалды ескере отырып, бағамның 10%-га өсуін және 15%-ға азаюын тенге/АҚШ доллары бағамының накты өзгерулері болуы мүмкін деп болжайды. Ұлттық Банк сезімталдықтың бұл деңгейін Ұлттық Банктің негізгі басқару қызметкерлері үшін валюта тәуекелі туралы ішкі есептерді дайындау кезінде пайдаланады және басшылықтың валюта бағамдарының ықтимал өзгеруін бағалаудың көрсетеді. Сезімталдықты талдауға айырбастау кезінде 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша колданыстағылармен салыстырганда тиісінше 10%-ға өсу және 15%-ға төмендеу бағамдары пайдаланылатын кезең сонында орын алған шетел валютасындағы сомаларға енгізілген.

Төменде көлтірілген кестеде көрсетілгендей, 2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша тенге бағамының мынадай валюталарға қатынасы бойынша өсуі капиталдың және басқа да жиынтық кірістің төменде сипатталған ұлғауына (азауына) ұшырататын еді. Осы талдау Ұлттық Банктің көзқарасы тұрғысынан есепті кезенің аяғындағы жағдай бойынша дәлелді ықтимал талдау болып табылатын валюта бағамдарының өзгерістеріне негізделеді. Сезімталдықтың бұл деңгейі Банктің негізгі басқару қызметкерлері үшін валюта тәуекелі туралы есептерді жасау кезінде Ұлттық Банкте пайдаланылады. Талдауда барлық калған ауыспалы, әсіресе пайыздық ставкалар өзгермей қалатындығын билдіреді.

	Капитал, мың тенге	
	2011 жыл	2010 жыл
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	123,670,154	186,776,163
АҚШ доллары бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(185,505,231)	(280,164,245)
Еуро бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	113,863,933	106,316,617
Еуро бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(170,795,899)	(159,474,925)
Трой үнциясы бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	61,601,077	45,021,441
Трой үнциясы бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(92,401,615)	(67,532,161)
Жапон иенасы бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	29,734,087	25,819,591
Жапон иенасы бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(44,601,131)	(38,729,386)
Фунт стерлинг бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	29,529,957	28,475,084
Фунт стерлинг бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(44,294,935)	(42,712,625)
СДР бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	20,499	20,519
СДР бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(30,748)	(30,778)
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатынасы бойынша 10% өсуі	49,814,231	16,972,902
Басқа валюталар бағамының тенгеге қатынасы бойынша 15% төмендеуі	(74,721,346)	(25,459,353)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Сезімталдыкты талдауга шектеу қою

Жоғарыда көлтірілген кестелерде негізгі жол берілетін көрсеткіштің өзгеру әсері көрсетілген, ал басқа жол берілетін көрсеткіштер өзгеріссіз калған. Іс жүзінде жол берілетін көрсеткіштер мен басқа факторлар арасында байланыс бар. Сондай-ак, сезімталдыктың желілік емес сипаты бар, сондыктан көп немесе аз әсер ету алынған нәтижелердің негізінде интерполяцияланбауы немесе экстраполяцияланбауы тиіс екендігін атап откен жөн.

Жоғарыда көлтірілген сезімталдыкты талдаудағы басқа да шектеулердің катарына қандай да бір сенімділік дәрежесімен нақты болжауга келмейтін нарықтағы болашак өзгерістер туралы Ұлттық Банктің болжамы ғана болып табылатын әлеуетті тәуекелді ашу максатында нарықтағы жорамалдық әрекеттерді колдану жатады. Сондай-ак, барлық пайыздық мөлшерлемелер бірдей өзгеретін туралы болжам да шектеу болып табылады.

(iii) Басқа да баға тәуекелдері

Басқа да баға тәуекелдері – бұл нарықтық баға өзгерістері (пайыздық мөлшерлемелердің өзгерістері тәуекелінің немесе валюта тәуекелінің ықпалы нәтиjesінде туындаған өзгерістерден басқа) нәтиjесінде, егер бұл өзгерістер белгілі бір нақты құралға тән факторлардан немесе нарыкта айналыста жүретін барлық ұқсас қаржы құралдарына ықпалын тигізетін факторлардан туындаса, қаржы құралы бойынша әділ құн ауытқуларының немесе акша қаражатының болашак ағындарының тәуекелдері. Басқа да баға тәуекелдері Ұлттық Банк қаржы құралы бойынша ұзак немесе қысқа позиция ұстанған кезде пайда болады.

2011 және 2010 жылдар 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банк баға тәуекеліне ұшыраған жок.

(в) Кредит тәуекелі

Кредит тәуекелі – бұл қарыз алушының немесе Ұлттық Банктің қарсы агентінің өз міндеттемелерін орындау нәтиjесінде туындағын қаржылық ысырап тәуекелі. Ұлттық Банк кредит портфелин шоғырландыру лимиттерін белгілеу және сактау талаптарын қоса алғанда, кредит тәуекелін басқару саясатын және рәсімдерін өзірледі, сондай-ак кредит тәуекелінің мониторингі үшін жауапкершілік атқаратын Инвестициялық Комитет жұмыс істейді. Ұлттық Банктің кредит саясатын Баскарма қарайды және бекітеді.

Ұлттық Банктің кредит саясаты:

- Ұлттық Банктің қарсы агенттері бойынша ен жоғарғы тәуекел лимитін есептеу және белгілеу әдіснамасын;
- Ұлттық Банктің қарсы агенттері бойынша тәуекел лимитінің тұркты мониторингін жүргізу және оны қайта карау рәсімдерін белгілейді.

Қарсы агенттердің тізіміне кіргізу туралы өтінімдерді Ұлттық Банктің қызметкерлері алады. Ұлттық Банк қызметкерлерінің болжанатын қарсы агент туралы есебі халыкаралық рейтинг агенттіктерінің деректерін пайдалана отырып, қаржылық көрсеткіштердің және қаржылық ахуал коэффициенттерінің талдауына негізделеді. Осы есептің негізінде Инвестициялық комитет қарсы агентті бекітеді.

Ұлттық Банктің талдаушылары күн сайын әрбір жекелеген қарсы агент үшін белгіленген лимиттің мониторингін жүргізеді. Жекелеген қарсы агенттерді талдаудан бөлек Ұлттық Банктің талдаушылары кредит тәуекелдерін шоғырландыруға катысты портфельдерді бағалауды жүргізеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Ұлттық Банктің кредит тәуекелінің ең жоғарғы дengейі, әдетте, қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептіліктері қаржы активтерінің баланстық құнында көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігінің әлеуетті кредит тәуекелінің темендеуі үшін айтартықтай манызы болмайды.

Қаржы активтеріне қатысты кредит тәуекелінің ең жоғарғы дengейі есепті күngі жағдай бойынша мынадай түрде берілуі тиіс:

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
АКТИВТЕР		
Алтын	423,034,946	314,085,582
Банктер мен баска да қаржы институттарындағы депозиттер мен шоттар	432,668,712	780,360,779
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы күралдары	5,041,013	50,644
Кері РЕПО мәмілелері	430,976,777	465,807,648
Сатуға ариналған колда бар қаржы активтері	3,610,643,944	3,149,717,950
Басқа да қаржы активтері	5,359,755	2,994,501
Тәуекелдің ең жоғарғы дengейінің барлығы	4,907,725,147	4,713,017,104

Танылмаған шарттық міндеттемелерге қатысты кредит тәуекелінің ең жоғарғы дengейі есепті күngі жағдай бойынша 36-ескертуде берілді.

(г) Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Ұлттық Банктің қаржы күралдары бойынша міндеттемелерін өтсү кезінде қындықтарға ұшырау тәуекелі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтсү мерзімдері бойынша сәйкес келмеген кезде туынрайды. Активтер мен міндеттемелердін өтсү мерзімдері бойынша сәйкес келуі және немесе бакыланатын сәйкес келмеуі Ұлттық Банкті коса алғанда, қаржы институттарын басқарудағы негізгі сәт болып табылады. Жұргізілетін операциялардың айырмашылығы және олармен байланысты белгісіздіктін салдарынан активтер мен міндеттемелердін өтсү мерзімдері бойынша толық сәйкес келуі пайдалылығын арттыруға мүмкіндік береді, дегенмен, залалдың туындау тәуекелін жоғарылатады.

Ұлттық Банк барлық міндеттемелерді өтсү мерзімінің басталуына карай оларды орындауға қажетті акша қаржатының үнемі болуын қамтамасыз ету максатында қажетті өтімділік дengейін қолдайды. Ұлттық Банктің өтімділікті басқару жөніндегі саясатын Баскарма карайды және бекітеді.

Ұлттық Банк өтімділікке қатысты күтпеген талаптардың әсеріне жедел және күрт ауытқуларсыз жауап катуына Ұлттық Банктің қабілетті болуы үшін қаржыландыру көздерінің әртараптандырылған және тұрақты құрылымын белсенді түрде колданауға ұмтылады.

Ұлттық Банктің эмиссиялық банк болып табылатынын ескере отырып (ұлттық валюта – тенгені эмиссиялайды), ұлттық валютадағы міндеттемелерді орындау тәуекелі төмен және өтімділік тәуекелі шын мәнінде Ұлттық Банктің шетел валютасымен көрсетілген қаржы міндеттемелерін орындауға ғана колданылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Банктің өтімділікті басқару жөніндегі саясаты мыналардан тұрады:

- шетел валюталары бөлігіндегі акша каражатының ағынын және өтімді активтердің қажетті деңгейіндегі осы акша каражатының осы ағындарымен байланысты есептеуді болжай;
- қаржыландыру көздерінің әртараптандырылған құрылымын колдау;
- кассалық өтімділік үзілген жағдайда, корғану шарасы ретінде еркін іске асыруға болатын өтімділігі жоғары активтер портфелине қызмет көрсету;
- өтімділікті және берілген қаржыландыру деңгейін колдау жөнінде резервтік жоспарлар əзірлеу;
- Банк өтімділігінің баланстық көрсеткіштерінің белгіленген нормативтерге сәйкестігін бақылауды жүзеге асыру.

Монетарлық операциялар департаменті Монетарлық операцияларды есепке алу басқармасынан активтер мен міндеттемелердің өтімділігі туралы ақпарат алады және өтімділік позициясына талдау жасайды. Одан кейін Монетарлық операциялар департаменті өтімділігі жоғары активтерді сатып алу арқылы өтімділік деңгейін қамтамасыз етеді. Өтімділікті басқару мақсаттарына қол жеткізу үшін өтімділік портфелі ең қысқа мерзімде сатуды жүзеге асыруға болатын активтерге инвестицияланады.

Ұлттық Банктің Инвестициялық стратегиясына сәйкес өтімділік портфелі мынадай өлшемдерге сәйкес келуі тиіс:

- өтімділік портфелінің дюрациясы 1 жылдан аспауы тиіс;
- өтімділік портфелінің негізгі валютасы АҚШ доллары болып табылады;
- өтімділік портфелінің қөлемі мынадай өлшемдерге жауап беруі тиіс:
- қысқа мерзімді міндеттемелерді есептемегенде бір миллиард АҚШ долларынан кем деңгейге дейін төмендемеуі тиіс;
- алдағы сыртқы мемлекеттік борышка қызмет көрсету бойынша төлемнің қөлемі 6 айдан кем болмауы тиіс. Осы шектеу әр күнтізбелік токсандан 1 рет тексеріледі (әр токсанның 10 жұмыс күні).

Егер өтімділік портфелінің нарықтық құны осы өлшемдерге жауап бермейтін болса, осындај сәйкессіздік белгіленген құннен бастап бес жұмыс құні ішінде өтімділік портфелі активтердің бір бөлігін инвестициялық портфельден аудару есебінен толықтырылады.

Отімділік портфелінің активтері қолма-қол валютаға, А- (Standard & Poor's) және/немесе А3 (Moody's) төмен емес кредиттік рейтингі бар елдердің мемлекеттік (егеменді) борыштық міндеттемелерге, агенттік борыштық міндеттемелерге, AAA (Standard & Poor's) және/немесе Aaa (Moody's) төмен емес кредиттік рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарының борыштық міндеттемелеріне, депозиттік сертификаттарға (CD), A1 -(Standard&Poor's) немесе P1 (Moody's) төмен қысқа мерзімді кредиттік рейтингтері бар коммерциялық қағаздарға (CP) инвестицияланады. Депозитке орналастырудын ең көп мерзімі 1 айдан аспауы тиіс.

Келесі келтірілген кестелер шарттардағы барынша ерте белгіленген өтесінен мерзімі басталған құн бойынша қаржы активтері мен міндеттемелері және кредиттік сипаттағы танылмаған міндеттемелер бойынша акша каражатының дисконтталмаған ағынын көрсетеді. Осы кестеде көрсетілген акша ағынының түсі және шығу ағынының жынтық мөлшері қаржы активтері, міндеттемелері немесе баланстан тыс міндеттемелер бойынша акша каражатының дисконтталмаған шарттық ағынын көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ШШ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛГАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Каржы міндеттемелерін өткөзгөнде бойныша таңдау 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойныша мынадан түрде берілүй тиң.

Мын тенге	Талан ету бойнына және 1 айдан кем	1 - 3 ай аралығы	3 - 6 ай аралығы	6 - 12 ай аралығы	Өткөз мерімнен	Ақша қаражаты атындарын есептег нишару/ (тұсімдердің) жынитык мөлшері
Тұнылы емес міндеттемелер						
Банктердің және басқа да каржы институттарынын каражаты	909,308,624	-	-	-	83,201,912	992,510,536
Казакстан Республикасы Ұлттық Корының атындағы шоттары	473,186,260	-	-	-	-	473,186,260
Казакстан Республикасы Каржы министрлігінін атындағы шоттары	129,617,516	-	-	-	-	129,617,516
Клиенттердің шоттары	480,120,618	-	-	-	-	480,120,618
Шыгарылған борыштық бағалы кагаздар	37,325,232	272,876,677	155,576,101	29,963,596	-	495,741,606
Басқа да каржы міндеттемелері	2,824,955	-	-	-	-	2,824,955
Тұнылы міндеттемелер						
- Тұсімдер	(164,437,863)	-	-	-	-	(164,437,863)
- Шығынта жазылғандар	167,939,446	-	-	-	-	167,939,446
Міндеттемелер жынитығы	2,035,884,788	272,876,677	155,576,101	29,963,596	83,201,912	2,577,503,074

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯКТАҒАН ЖЫЛША (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН КАРЖЫЛЫҚ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Каржы міндеттемелерін етег мерзімдері бойынша талдау 2010 жылды 31 желтоқсандың жағдай бойынша мынадай түрде берілу тиң.

МЫН ТЕҢГЕ	ТАЛААН ЕГУ БОЙЫННА ЖӘНЕ 1 АЙДАН КЕМ	1 - 3 АЙ АРАЛЫГЫ	3 - 6 АЙ АРАЛЫГЫ	6 - 12 АЙ АРАЛЫГЫ	ӨТЕГҮ МЕРЗІМДЕВ	АКИНА КАРАЖАТЫ АҒЫНДАРЫН ЕСЕТТЕН ІМБАРЫ/(ТҮСІМ ДЕРДІН)	ЖЫЛШЫК МЕМЛЕКЕТІНДЕРІНDE МОЛДАПЕРІ
ТУНЫЛЫ ЕМЕС МІНДЕТТЕМЕЛЕР							
Банктердің және басқа да каржы институттарының		-	-	-	83,068,755	993,121,736	992,971,564
каражаты	910,052,981	-	-	-	-	-	-
Казахстан Республикасы Ұлттық Корының ағымдары	123,427,766	-	-	-	-	123,427,766	123,427,766
Шоттары	123,427,766	-	-	-	-	-	-
Казакстан Республикасы Каржы Министрлігінің ағымдары	203,470,122	-	-	-	-	203,470,122	203,470,122
Шоттары	470,409,169	-	-	-	-	470,409,169	470,409,169
Клиенттердің шоттары	154,953,735	380,745,137	280,939,535	72,592,000	-	889,230,407	886,424,403
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	1,902,354	-	-	-	-	1,902,354	1,902,354
Басқа да каржы міндеттемелері	(81,098,164)	-	-	-	-	-	-
ТУНЫЛЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР	82,120,320	<u>3,287,566</u>	-	-	-	<u>(81,098,164)</u>	<u>4,331,404</u>
- Гүсімдер	-	-	-	-	-	-	-
- Шығынға жазылғандар	-	-	-	-	-	<u>85,407,886</u>	<u>4,331,404</u>
Міндеттемелер жынтығы	1,865,238,283	384,032,703	280,939,535	72,592,000	83,068,755	2,685,871,276	2,682,936,782

Жоғарыда көтірілген кесте шарттың талаптарына сәйкес шарттардагы барынша ерте белгілінген отег мерзімі басталған ықтимал күнге жетатын туынды емес каржы міндеттемелері бойынша (берілген каржы кепілдіктерін және таылмaghan кредиттік міндеттемелердің коса алғанда) акша каржатыны дисконташтамаған ағымы туралы ақиараттан тұрады. Каржы кепілдін шарттарына көтілдіктен ен көп мөлшері кепілдік пайдаланылыу мүмкін барынша ерте кезеңге жатады.

Темендегі кестеде 2011 жылды 31 желтоқсандың жағдай бойынша каржышыл ахуал тұрағы шоғырланырылған есепте көрсетілген сомаларды талдау (кутпенде 2011 жылды 31 желтоқсандың жағдай бойынша каржышыл ахуал тұрағы шоғырланырылған есепте көрсетілген сомаларды

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

МЫН ГЕҢДЕ	Таңап ету бойынша жөне 1 ай тап кем	1 айдан 3 айда деңін	3 айдан 12 айда деңін	1 жылдан жина дағын	5 жылдан астан	Оғеу мерзімі безделісшілдегі	Барыны
Кассалагы шегел валидасымен акша каржалаты	21,081,881	-	-	-	-	21,081,881	-
Алтын	241,695,200	181,339,746	-	-	-	192,975,824	616,010,770
Банктердегі және қаржы институттарының	343,227,418	1,072,667	3,314,500	2,000,000	-	83,054,127	432,668,712
шоттар мен депозиттер	338,959,864	-	-	-	-	83,054,127	432,013,991
- <i>Шетмелік</i>	4,267,554	1,072,667	3,314,500	2,000,000	-	10,654,721	-
- <i>Казастаңдық</i>	-	-	-	-	-	5,041,013	-
Найза немесе запалдар арқылы әділ құны	5,041,013	-	-	-	-	430,976,777	-
бөйнін бағаланып, қаржы күршілдір	330,213,991	-	-	-	-	3,610,643,944	-
Көрі РЕПО мәмілдері	100,762,786	-	-	-	-	810,037	810,037
Салуға арганған колда бар қаржы активтері	1,121,636,234	2,158,245,921	137,787,176	-	-	239,912	5,359,755
Күймассан үйлемдірген инвестициялар	7,217,903	185,516,798	-	-	-	-	-
Баска да активтері	-	-	-	-	-	-	-
Активер жынитыны	5,359,755	5,359,755	1,225,713,520	2,160,245,921	137,787,176	277,079,900	5,122,592,889
МИНДЕРМЕЛЕР	953,837,161	367,929,211	-	-	-	-	-
Айналыстығы акши	-	-	-	-	-	1,548,493,471	1,548,493,471
Банктердің және басқа да қаржы институттарының	-	-	-	-	-	83,054,127	992,488,222
қаржалаты	909,434,095	-	-	-	-	83,054,127	153,146,674
- <i>Шетмелік</i>	70,092,547	-	-	-	-	83,054,127	839,341,548
- <i>Казастаңдық</i>	839,341,548	-	-	-	-	-	-
Найза немесе запалдар арқылы әділ құны	4,267,768	-	-	-	-	4,267,768	-
бөйнін бағаланып, қаржы күршілдір	-	-	-	-	-	-	-
Казасстан Республикасы Улттық көршінин	-	-	-	-	-	-	-
аяымдатып шогтары	-	-	-	-	-	-	-
Казасстан Республикасы Қаржы министригіннің	-	-	-	-	-	-	-
аяымдатып шогтары	129,617,516	-	-	-	-	-	-
Клиенттердің шогтары	480,120,618	-	-	-	-	-	480,120,618
Шындырылған борыштық бағалы қаталдар	37,315,928	272,248,769	184,146,238	-	-	-	493,710,935
Кептілдік беру көрірмәннелр резервері	73,458,067	-	-	-	-	-	73,458,067
басқа да майдегмеслері	2,824,955	-	-	-	-	-	2,824,955
Майдегмес тер жынитыны	2,110,225,207	272,248,769	184,146,238	-	-	1,631,547,598	4,198,167,812
Таңап нозының	(1,156,388,046)	95,680,442	1,041,567,282	2,160,245,921	137,787,176	(1,354,467,698)	924,425,077

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯКТАЛАНЫЛЫП ШЫЛҒАСЫ! ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛЫП КАРЖЫЛЫК ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТЕЛЕР

Төмөнделгі кестеде 2010 жылды 31 жетекшілдегі бойынша каржылық ахуал түрлөріндөрдүрлөргөн есепте көрсетілген сомаларды талдау (күтілген отеу мерзімдер бойынша) берілген:

Мын текте бойынша және 1 аитап кем	Талдау бойынша 3 ай дағын	1 айдан 3 ай дағын	12 ай дағын	1 жылдан 5 жыл дағын	5 жылдан астан	Отеу мерзімі безілгенбен	Каржыны
Кассадағы шартелі валюта мен акция караражаты киссе	12,859,841	-	-	-	-	-	12,859,841
Атын Банктердегі және каржы институтарлардың ипотекар мен депозиттер	164,836,779	127,612,177	21,636,626	-	-	136,128,824	450,214,406
- <i>Шетелдік</i> - <i>Казакстандық</i>	693,792,024	1,150,000	2,350,000	-	-	83,068,755	780,360,779
Пайдалемесе заталдар арқында зерткүн бойынша багаланатын каржы қураалдары	688,306,913	-	-	-	-	83,068,755	771,375,668
- <i>Казакстандық</i>	5,485,111	1,150,000	2,350,000	-	-	-	8,955,111
Пайдалемесе заталдар арқында зерткүн бойынша багаланатын каржы қураалдары	33,792	16,852	-	-	-	-	50,644
Атын Көрі РЕПО мәміндері	465,807,648	-	-	-	-	416,422	465,807,648
Сатуға приналған колда бар каржы активтері	27,238,027	92,841,322	376,389,866	2,379,555,661	273,276,652	-	3,149,717,950
Кауымдастырылған компанияларға инвестициялар баска да активтері	2,994,501	-	-	-	-	681,562	681,562
Активтер жиынтыны	1,367,562,612	221,620,351	400,376,492	2,379,555,661	273,276,652	220,295,563	4,862,687,311
МИНДЕСТЕМЕЛЕР							
Айналыстағы акина Банктердегі және баска да каржы институттардың караражаты	909,902,809	-	-	-	-	-	1,306,496,601
- <i>Шетелдік</i> - <i>Казакстандық</i>	972,091	-	-	-	-	-	-
Пайдалемесе заталдар арқында зерткүн бойынша багаланатын каржы қураалдары	908,930,718	-	-	-	-	-	83,068,755
Казахстан Республикасы Үлгіткіштік ағымдағы ипотекары	3,304,421	1,026,983	-	-	-	-	83,068,755
Казахстан Республикасы Каржы министрлігінің ағымдағы ипотекары	12,3427,766	-	-	-	-	-	-
Клиенттердін ипотекары	203,470,122	-	-	-	-	-	203,470,122
Ишарийткін борыштың базасынан көзөздөр	470,409,169	-	-	-	-	-	470,409,169
Көпілдік беру корпоративни резервертері	154,849,368	380,014,482	351,560,553	-	-	-	886,424,403
Баска да майдеттемелері	52,508,963	-	-	-	-	-	52,508,963
Миндеттештер жиынтыны	1,902,354	1,919,774,972	381,041,465	351,560,553	-	1,389,565,356	4,041,942,346
Газа позиция	(55,212,360)	(159,421,114)	48,815,939	2,379,555,661	273,276,652	(1,169,269,793)	820,744,985

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

36 БАЛАНСТАН ТЫС МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Ұлттық Банкте кредиттік ресурстарды беру жөнінде міндеттемелер бар. Бұл міндеттемелер макұлданған кредит, кредиттік карталар бойынша лимиттер, сондай-ақ овердрафт нысандагы кредиттік ресурстар беруді көздейді.

Ұлттық Банк банк кепілдігін береді және өз клиенттерінің үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерін орындауды қамтамасыз ету максатында аккредитивтер ашады. Көрсетілген келісімдер міндеттемелердің лимитін белгілейді және әдетте, бес жылға дейінгі қолданыс мерзімі бар. Ұлттық Банк сол сиякты бағалы қағаздардагы заемдар операциялары бойынша есеп айырысуыш агент бола отырып, кепілдік береді.

Баланстан тыс міндеттемелердің шарттық сомасы бұдан әрі кестеде санаттар бойынша көрсетілген. Кредиттерді беру бойынша міндеттемелерге қатысты кестеде көрсетілген сомалар көрсетілген міндеттемелер толық орындалатындығын болжайды. Кепілдіктер мен аккредитивтерге қатысты кестеде көрсетілген сомалар, егер карсы агенттер өз міндеттемелерін шарт талаптарына сәйкес орындаі алмаган жағдайда, есепті қүндегі жағдай бойынша көрсетілген бухгалтерлік залалдың ең көп шамасын білдіреді.

	2011 ж. мын тенге	2010 ж. мын тенге
Шартқа сәйкес сома		
Кредиттерді және кредиттік желілерді беру жөніндегі міндеттемелер	78,143,770	96,947
Кепілдіктер мен аккредитивтер	<u>227,732</u>	-
	<u>78,371,502</u>	<u>96,947</u>

Көрсетілген міндеттемелердің көбі оларды ішінәра немесе толық орындаусыз токтатылуы мүмкін. Осының салдарынан жоғарыда көрсетілген міндеттемелер күтілетін акша каражатының әкетілуін көрсетпейді.

37 Шартты міндеттемелер

(а) Сактандыру

Қазақстан Республикасында сактандыру қызметі даму сатысында, сондыктan басқа елдерде қолданылатын сактандыру нысандарына Қазақстан Республикасында әлі де қол жеткізілген жоқ. Ұлттық Банк толық көлемде үйлер мен жабдықтарды сактандыруды, Ұлттық Банктің мүлкін пайдалану нәтижесінде келтірілген мүліктік немесе экологиялық залалға қатысты үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты немесе Ұлттық Банктің қызметіне қатысты басқа жағдайларда қызметті уақытша токтатуды жүзеге асырган жоқ. Ұлттық Банк өз қызметін жеткілікті деңгейде сактандырмаган кезеңге дейін белгіленген активтердің келтірілген залалдары немесе ысырабы Ұлттық Банктің қызметі мен қаржы жағдайына елеулі теріс әсер етуі мүмкін деген тәуекел бар.

(б) Аяқталмаған сот талқылаулары

Басшылықтың қандай да болмасын маңызды нақты немесе аяқталмаған сот талқылаулары туралы, сондай-ақ Ұлттық Банкке карсы қойылатын әлеуетті талап туралы акпараты жоқ.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(в) Шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі біршама жана болып табылады және қолданысының көрі күші болуы мүмкін және көбінесе накты емес және карама-кайшы, біржакты түсіндірілмейтін, салық органдары тараапынан әр түрлі түсіндірулерге жол берілетін, жиі өзгеретін нормативтік құжаттармен, нормативтік құжаттарды ресми түсіндірумен және сот органдарының шешімдерімен сипатталады. Салыктарды дұрыс есептеу өкілділігіне елеулі айнипуддар салу, тұраксыздық айыбын және пайызды есептеу кіретін органдар тараапынан каралады және жан-жақты тексеріледі. Салық кезеңі осы салық кезеңінен кейінгі бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдарының тараапынан тексеруге ашық болады. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда салық кезеңі көрсетілген мерзімнен ұзагырақ ашық бола алады. Қазақстан Республикасындағы соңғы оқигалар салық органдары салық заннамасының түсіндірмелеріне және орындалуына қатысты барынша қатаң позиция ұстانا бастаганын көрсетеді.

Бұл жағдайлар Қазақстан Республикасында басқа елдердегі осындай тәуекелдерден біршама асып түсетін салық тәуекелдерін тудырады. Басшылықтың пікірінше, салықтық міндеттемелер басшылықтың қолданылып жүрген салық заннамасын түсіндіруін, нормативтік құжаттардың ресми түсіндірілуін және сот органдарының шешімдерін ескере отырып толығымен осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте көрсетілген. Алайда, әр түрлі реттеуші органдардың салық заннамасын түсіндіруі басшылықтың пікірінен басқаша болу фактісін ескерсек, реттеуші органдар тараапынан ықпал етудің мәжбүрлі шаралары қолданылған жағдайда, олардың Ұлттық Банктің қаржылық жай-күйіне әсері едөуір болуы мүмкін.

38 ҚОРЛАРДЫ БАСҚАРУ, СЕНИМГЕРЛІК БАСҚАРУ ЖӘНЕ КАСТОДИАНДЫҚ ҚЫЗМЕТ

(а) Корларды басқару және сенімгерлік басқару бойынша қызметтер

Ұлттық Банк трастық компанияларға, зейнетакы корларына және басқа ұйымдарға сенімгерлік басқару бойынша қызметтер көрсетеді, атап айтқанда активтерді басқарады немесе клиенттердің нұсқауларына сәйкес алынған қарожатты әртүрлі қаржы құралдарына инвестициялайды. Ұлттық Банк осы көрсетілген қызметтер үшін комиссиялық сыйакы алады. Сенімгерлік басқаруға алынған активтер Ұлттық Банктің активтері болып табылмайды және тиісінше онын қаржылық жағдай бойынша шоғырландырылған есебінде көрсетілмейді. Ұлттық Банк көрсетілген салымдарды жүзеге асыру кезінде көрсетілген инвестицияларға кепілдік бермейтіндіктен, кредиттік тәуекелге ұшырамайды.

2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банк өз клиенттерінің тапсырысы бойынша баскарған активтерінің жалпы сомасы тиісінше 582,712,635 мың тенге және 446,011,091 мың тенге болды.

2011 және 2010 жылдардагы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ұлттық Банктің Қазақстан Республикасы Ұлттық корының тапсырысы бойынша баскарған активтерінің жалпы сомасы тиісінше 7,383,624,933 мың тенге және 5,098,527,845 мың тенге болады. ҚҰБ инвестициялық саясатына сәйкес көрсетілген активтердің бір белгін баскаруды сыртқы баскаруышылар жүзеге асырады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

(6) Кастодиандық қызмет

Ұлттық Банк 2011 жылы өз клиенттеріне кастодиандық қызмет көрсеткен жок. Ұлттық Банк 2010 жылы кастодиандық қызмет көрсетті, атап айтканда клиенттердін атынан бағалы қағаздарды сақтауды жүзеге асырды және осындай қызмет ұсынудан комиссиялық кіріс алды. Осы бағалы қағаздар Ұлттық Банктің активтері болып табылмайды және қаржылық жағдайы туралы оның шоғырландырылған есебінде көрсетілмейді.

39 БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ОПЕРАЦИЯЛАР

(a) Директорлар кенесінің және Баскарманың мүшелерімен операциялар

2011 және 2010 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін Ұлттық Банк Баскармасының және Директорлар кенесінің мүшелеріне жынтық сыйақы тиісінше 483,952 мың тенгені және 374,551 мың тенгені құрайды. Сыйақыға жалакы мен төлемдер енгізілген.

(б) Баска байланысты тараптармен операциялар

2011 жылғы 31 желтоқсандагы жағдай бойынша шоттар бойынша калдықтар және орташа пайыздық ставкалар, сондай-ақ 2011 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші баска байланысты тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе залал төмөнделгілерден тұрады:

	Қауымдастан ұйымдар		Мемлекеттік компаниялар және ұйымдар		Жынтықты мың тенге
	мың тенге	Орташа пайыздық ставка	мың тенге	Орташа пайыздық ставка	
Қаржылық жағдай женіндегі шоғарландырылған есептілік					
АКТИВТЕР					
Банктер және баска институттардағы шоттар мен депозиттер	-	-	694,965	-	432,668,712
Кері РЕПО мәмілелері	-	-	430,976,777	7.00	430,976,777
Пайда немесе залалдар арқылы әділ құны бойынша бағаланатын каржы құралдары	-	-	4,567,087	-	5,041,013
Сатуға арналған колда бар каржы активтері	-	-	183,441,981	6.65	3,610,643,944
Қауымдастан ұйымдарға инвестициялар	810,037	-	-	-	810,037
Негізгі каражаттар мен материалдық емес активтер	-	-	6,421	-	35,410,359
Ағымдағы салық активі	-	-	1,007,631	-	1,007,631
Кейінге қалдырылған салық активі	-	-	112,867	-	112,867
Баска да активтер	1,240	-	2,124,631	-	11,451,424

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

	Кауымдастан үйымдар мын тенге	Мемлекеттік компаниялар және үйымдар мын тенге	Жыныстығы мын тенге
	Орташа пайыздық ставка	Орташа пайыздық ставка	
МИНДЕТТЕМЕЛЕР			
Банктер және басқа институттардың қаржаттары	-	126,329,187	992,488,222
Қазақстан Республикасы Ұлттық Корынын ағымдағы шоттары	-	473,186,260	473,186,260
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінін ағымдағы шоттары	-	129,617,516	129,617,516
Клиенттердің шоттары	69	480,039,562	480,120,618
Шығарылған борыштық багалы қағаздар	-	52,258,967	493,710,935
Ағымдағы салықтық міндеттеме	-	50,304	50,304
Кейінге калдырылған салық бойынша міндеттемелер	-	956,871	956,871
Басқа да міндеттемелер обязательства	-	1,287,191	5,844,250
Пайда мен залал жөніндегі шоғарландырылған есептілік			
Пайыздық кірістер	-	38,532,816	84,537,450
Пайыздық шығыстар	-	(1,354,599)	(17,280,189)
Комиссиялық кірістер	9,494	2,566,027	7,759,672
Комиссиялық шығыстар расходы	(17)	(419,463)	(670,529)
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша багаланатын қаржы құралдарымен операциялардан таза кіріс	-	4,567,087	2,462,080
Кауымдастан үйымдардагы инвестициялар	128,475	-	128,475
Басқа да операциялық кірістер	5,916	1,589,911	4,836,817
Банкноталар мен монеталар шығару жұмсалған шығыстар	-	(29,826)	(5,723,705)
Тыскары үйымдарды каржыланыру	-	(1,315,655)	(1,315,655)
Қызметкерлерге жұмсалған шығыстар	-	(1,000,603)	(13,426,180)
Басқа да жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар	2	(914,921)	(5,123,387)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша калдықтар және орташа пайыздық ставкалар, сондай-ақ 2010 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші баска байланысты тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе залал төмөндегілерден тұрады:

	Кауымдастан ұйымдар		Басқа ұйымдар		
	мын тенге	Орташа пайыздық ставка	мын тенге	Орташа пайыздық ставка	Жынтығы мын тенге
Қаржылық жағдай жөніндегі шоғарландырылған есептілік					
АКТИВТЕР					
Банктер және басқа каржы институттарындағы шоттар мен депозиттер кері РЕПО мәмілелері	-	-	635,195	-	780,360,779
Сатуға арналған колла бар каржы активтері	-	-	465,807,648	7.00	465,807,648
Өтеу мерзіміне дейін ұсталатын инвестициялар	681,562	-	154,083,684	6.65	3,149,717,950
Қауымдастан ұйымдарға инвестициялар	-	-	2,760	-	30,694,318
Ағымдағы салық активі	-	-	700,386	-	700,386
Кейінге калдырылған салық активі	-	-	84,188	-	84,188
Басқа да активтер	1,578	-	1,840,214	-	6,784,095
МИНДЕТТЕМЕЛЕР					
Банктердің және басқа да институттардың каражаттары	-	-	179,408,784	0.88	992,971,564
Қазақстан Республикасы Ұлттық Қорының агымдағы шоттары	-	-	123,427,766	-	123,427,766
Қазақстан Республикасы Каржы министрлігінің агымдағы шоттары	-	-	203,470,122	-	203,470,122
Клиенттердің шоттары	101	-	470,331,907	-	470,409,169
Шығарылған борыштық бағалы қағаздар	-	-	36,499,902	-	886,424,403
Ағымдағы салық міндеттемесі	-	-	20,506	-	20,506
Кейінге калдырылған салық бойынша міндеттемелер	-	-	918,216	-	918,216
Басқа да міндеттемелер	-	-	903,296	-	3,828,955

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ)
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

	Қауымдастан ұйымдар		Баска ұйымдар		
	мын тенге	Орташа пайыздық ставка	мын тенге	Орташа пайыздық ставка	Жиынтығы мын тенге
Пайда мен залал жөніндегі шоғарландырылған есептілік					
Пайыздық кірістер	-		49,180,184		90,303,963
Пайыздық шығыстар	-		(1,444,686)		(18,564,638)
Комиссиялық кірістер	10,138		2,405,649		8,271,732
Комиссиялық шығыстар	(482)		(322,574)		(533,527)
Сату үшін колда бар қаржы активтерімен операциялардан таза пайда	-		1,416		8,277,685
Қауымдастан ұйымдардағы инвестициялар	139,361		-		139,361
Баска операциялық кірістер	4,835		2,509,105		4,009,832
Банкноталар мен монеталар шығару жұмсалған шығыстар	-		(24,035)		(4,222,748)
Баска да ұйымдарды каржыландыру	-		(2,520,167)		(2,520,167)
Қызметкерлерге арналған шығыстар	-		(716,194)		(9,550,110)
Баска да жалпы шаруашылық және әкімшілік шығыстар	392		(976,490)		(4,125,575)

ҚАЗАКСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

**2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯКТАЛГАН ЖЫЛ ІШ (ЖАЛГАСЫ)
ШОЕНРЫЛДЫРЫЛГАН КАРЖЫЛЫК ЕСЕПТІЛКЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**

46 КАКИЙ АСТИВЧЕР МИННЭДЭЛЭНЭР: ЭДЛЮНЫ ЖЭНЕ ЕСЕНТК ЖИЙТУУН

(3) Есептік жүктегулер және әділ күнде

Келесі кесте 2011 жылғы 31 жетекшілдемелеринің баланстық және әділ күннөң көрсетеді.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОКСАНДА АЯКТАЛҒАН ЖЫЛ ІШ (ЖАЛГАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛГАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Келесі кесте 2010 жылды 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық және әділ күнын көрсетеді.

Мың тенге	Кредиттер және дебиторлык бераңек	Салу үшін колда бар	Амортиза- цияланған күны	Жалын балансын күны	Әділ күни
Әділ күни бойынша багаланатын		12,859,841		12,859,841	12,859,841
Алтын	-	450,214,406	-	450,214,406	450,214,406
Банктердегі және баска да қаржы институттарындағы шоттар мен депозиттер	-	780,360,779	-	780,360,779	780,360,779
Пайда немесе занал арқылы әділ күни бойынша багаланатын қаржы куралдары	50,644	-	50,644	50,644	50,644
Кері РЕПО мемелелер	-	465,807,648	-	465,807,648	417,083,982
Салтуға ариалған колда бар қаржы активтері	-	3,149,717,950	-	3,149,717,950	3,149,717,950
Кауымлассан үйримдерге инвестициялар	-	681,562	-	681,562	681,562
Баска қаржы активтері	-	2,994,501	-	2,994,501	2,994,501
50,644	1,712,918,737	3,149,717,950		4,862,687,331	4,813,963,665
Айналыстағы акына					
Банктер және баска қаржы институттарының қаржатары	-	-	-	1,306,496,601	1,306,496,601
Пайда немесе занал арқылы әділ күни бойынша багаланатын қаржы куралдары	4,331,404	-	-	992,971,564	992,971,564
Қазақстан Республикасы Ұлттық Қорының ағымдағы шоттары	-	-	-	123,427,766	123,427,766
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің ағымдағы шоттары	-	-	-	203,470,122	203,470,122
Клиенттердің шоттары	-	-	-	470,409,169	470,409,169
Шығарылған борыштық бағалы қагаздар	-	-	-	886,424,403	887,259,610
Кеппелдік беттең коррарының резервтері	-	-	-	52,508,963	52,508,963
Баска да қаржы міндеттемелері	-	-	-	1,902,354	1,902,354
4,331,404				4,937,610,942	4,041,942,346
					4,042,777,553

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛҒАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Әділ құнды бағалау жақсы таныс, осындай мәмілелерді жасауды қалайтын, бір-бірінен тәуелсіз тараптар арасында қаржы құралы айырбасталуы мүмкін құнды анағұрлым дәл анықтауға бағытталған. Алайда, қазіргі кездегі бағалаудың айқын еместігі мен субъективтілігіне байланысты әділ құн активтерді дереке сатуда немесе міндеттемелерді орындауда кажет болуы мүмкін құны ретінде қаралмауы тиіс.

(6) Әділ құнды бағалау иерархиясы

Ұлттық Банк қаржы жағдайы жөніндегі шоғарландырылған есептіліктегі көрсетілген қаржы құралдарының әділ құнын көрсетілген бағаларды қалыптастыру кезінде колданылатын деректердің маңыздылығын ескеретін, әділ құнды бағалаудың тәмендегі иерархиясын пайдалана отырып бағалайды.

- 1-денгей: Бірдей қаржы құралдарына катысты актив нарықындағы белгіленетін бағалар (тузетілмеген).
- 2-денгей: Тікелей (яғни баға белгілеуде) немесе жанама (яғни баға белгілеуден шығатын деректер) қол жетімді нарықтық деректерге негізделген бағалау әдістері.

Бұл санатка тәмендегілерді пайдалана отырып бағаланатын құралдар енеді: ұқсас құралдарға арналған активтік нарықта нарықтық баға белгілеу, активтік ретінде қаралмайтын нарықта бірдей немесе ұқсас құралдарға арналған нарықтық баға белгілеу немесе барлық пайдаланылатын деректер бақыланатын нарықтық деректерге негізделетін басқа да бағалау әдістері.

- 3-денгей: Бақыланбайтын нарықтық деректерге негізделген бағалау әдістері. Бұл санатка бақыланатын нарықтық деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалана отырып бағаланатын құралдар енеді, бұл ретте мұндай бақыланбайтын деректер құралды бағалауга маңызды әсер етеді. Бұл санатка құралдар арасында айырманы көрсету үшін маңызды бақыланбайтын баға белгілеуді немесе пайымдауларды пайдалану талап етілетін ұқсас құралдарға арналған, баға белгілеуге негізделген құралдар кіреді.

Бұдан әрі кестеде 2011 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы құралдарын әділ құн иерархиясының деңгейі бойынша талдау келтірілген:

мын тенге	1-денгей	2-денгей	Жынытығы
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары:			
- Тұынды активтер	-	5,041,013	5,041,013
- Тұынды міндеттемелер	-	(4,267,768)	(4,267,768)
Сатуға арналған колда бар қаржы активтері:			
- Борыштық құралдар және тіркелген кірістілігі бар басқа құралдар	3,357,365,278	253,038,754	3,610,404,032
- Үлестік құралдар	-	239,912	239,912
	<u>3,357,365,278</u>	<u>254,051,911</u>	<u>3,611,417,189</u>

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

2011 ЖЫЛЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ (ЖАЛФАСЫ) ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР

Бұдан әрі кестеде 2010 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы құралдарын әділ құн иерархиясының деңгейі бойынша талдау келтірілген:

мын тенге	1-денгей	2-денгей	Жиынтығы
Пайда немесе залал арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары:			
- Тұынды активтер	-	50,644	50,644
- Тұынды міндеттемелер	-	(4,331,404)	(4,331,404)
Сатуға арналған қолда бар қаржы активтері:			
- Борыштық құралдар және тіркелген кірістілігі бар басқа құралдар	2,934,565,835	214,067,105	3,148,632,940
- Үлестік құралдар	-	1,085,010	1,085,010
	2,934,565,835	210,871,355	3,145,437,190